Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto . . . $3.00
Ima 10.000 naročnikov

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States
Issued every day except Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 209. — ŠTEV. 209. NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 4, 1915. — SOBOTA, 4. SEPTEMBRA, 1915. VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII.

NEMCI ZAVZELI TRDNJAVO GRODNO.

POTOP ANGLEŠKE TRANSPORTNE LADIJE.

RUSI SO PRESLABI, DA BI USTAVILI NEMŠKO PRODIRANJE. — IZ BERLINA POROČAJO, DA SO NEMŠKE ČETE ŽE PREKORAČILE DVINO, RUSKA VLADA PA TO VEST ODLOČNO DEMENTIRA. — RIGA V NEVARNOSTI. — NA GALIPOLISU VLADA MIR. — Z ANGLEŠKO TRANSPORTNO LADIJO SE JE POTOPILO SKORAJ DVA TISOČ VOJAKOV IN MORNARJEV. — USTAJA NA CEYLONU. — AVSTRIJA JE POSLALA POLJAKOM SVOJEGA GOVERNERJA.

Nemško poročilo.

Berlin, Nemčija, 3. septembra. Na vzhodnem bojišču prodiramo in ženemo Ruse proti vzhodu. — Grodno, zadnja ruska trdnjava na severu, se nahaja v naših rokah. Pred Vilno je zlomila naša kavalerija ves ruski odpor, čete generala Hindenburga so si pa priborile prehod preko reke Dvine. Pred Friedrichstadtom se boji še vedno nadaljujejo. Armada bavarskega princa Leopolda napada ruski centrum. Rusom ne kaže drugega, kakor prepustiti vse gališko ozemlje ki ga še imajo v rokah, Nemcem.

Berlin, Nemčija, 3. septembra. Nemške čete so zavzele Grodno, zadnjo rusko trdnjavo ob severni fronti. Nemški veliki generalni štab naznanja:

Armada generala Hindeburga je zavzela trdnjavo Grodno. Ko so zavzeli Nemci zunanje utrdbe, so si priborili pot preko Njemna in zavzeli mesto z naskokom.

Nemška kavalerija je prodrla prav do Vilne. Rusi so jo hoteli večkrat zadržati, kar se jim pa ni posrečilo.

Vojni plen.

Berlin, Nemčija, 3. septembra. Jugovzhodno od Merecza se je posebno odlikovala armada nemškega generala Galwitza. Včeraj in predvčeranjem so vjeli Nemci in Avstrijci preko 3000 ruskih vojakov in zaplenili veliko vojnega materijala.

Dunajsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 3. septembra. Avstrijsko vojno ministrstvo naznanja:

V vzhodnem delu Galicije se je umaknil sovražnik do reke Sereth. Mi ga neprestano zasledujemo. — Vzhodno od Dubna so stopili Rusi v ofenzivo, toda s tem ne bodo veliko dosegli. Naši vojaki so z vsem potrebnim dobro preskrbljeni, dočim primanjkuje Rusom municije in vojnega materijala.

Načrti zaveznikov.

Kodanj, Dansko, 3. septembra. Iz Berlina poročajo, da se avstrijska in nemška armada ne bosta zadovoljili samo z Galicijo, Grodnom in Kovnom ampak bosta poskušali prodreti do Kijeva in do Odese. Nemška in avstrijska armada bosta v prihodnje ločeno operirali. Vrhovni poveljnik avstrijskih čet, nadvojvoda Friderik in nemški general Mackensen, sta se v Brest Litovsku poslovila. Avstrijci bodo najbrže vdrli v Srbijo ali pa v Besarabijo.

Petrograjska vest.

Petrograd, Rusija, 3. septembra. Iz poročil, ki so bila danes izdana, je razvidno, da so si Rusi še vedno svesti konečne zmage. Rusi so se res precej umaknili, sedaj se pa ne bodo več umikali. Sovražnik še ni zavzel ob reki Dvini naših postojank in si še ni priboril prehoda preko reke. Ruske čete bodo stopile prejalislej v ofenzivo.

Nemci se ponašajo z zavzetjem Grodna. Ta trdnjava je zanje brez vsake važnosti. Mi smo jo že pred več tedni zapustili, in odpeljali seboj vse, kar je bilo količkaj vrednega. Usoda nemške in avstrijske armade se bo tedaj odločila, ko se bo vsled jesenskega deževja izpremenila vsa pokrajina v velikansko močvirje in ne bo mogel sovražnik od nikoder dobivati municije. Tedaj bo pokazal knez Nikolaj Nikolajevič vso svojo strategično zmožnost.

Riga.

London, Anglija, 3. septembra. Če se Nemcem posreči priti preko Dvine, je usoda Rige zapečatena.

Vojaški strokovnjaki so prepričani, da se bodo Rusi ob Dvini do zadnjega ustavljali.

Balkanske države.

Sofija, Bolgarsko, 3. septembra. Kljub temu ,da se bo bolgarska vlada kmalo odločila, komu se bo pridružila, vlada v glavnem mestu mir in človeku se zdi, kakor da bi se nikdo ne zanimal za vojno.

Zunanji minister je rekel danes zastopniku neke brzojavne agenture:

Bolgarska vlada bo se enkrat vprašala Srbijo, če ji hoče odstopiti Macedonijo ali ne. Na svoje prvo vprašanje še dosedaj ni dobila odgovora. Med tem se bo pa Bolgarska pogajala s Turčijo in centralnima državama.

Bolgarska vlada ne bo uganjala s svojo politiko nikakih pustolovščin. Dosedaj je zastopala sledeče stališče:

1. Z Rumunsko se toliko časa ne bo spuščala v nikaka pogajanja, dokler se ne bo revidiralo pogodbe, sklenjene v Bukareštu.

2. Bolgarska se ne bo umešala v vojno, če si ne bo svesta zmage.

3. Bolgarska vlada se bo le s tem pogojem pridružila temu ali onemu, če bo imela od vojne res kaj dobička.

Odgovor Srbije gotov.

London, Anglija, 3. septembra. Reuterjeva agentura je dobila iz Niša poročilo, da je Srbija že izdelala odgovor na zahteve zaveznikov ter da bo kmalo poslala kopije v Petrograd, Pariz in London.

Zahteve srbske vlade.

Atene, Grško, 3. septembra. — Danes je bilo tukaj razglašeno, da bo odstopila Srbija Bolgarski vse zahtevano ozemlje, pri tem pa zahteva, da se morata srbska in grška meja na par mestih stikati.

Avstrijski governer za Poljsko.

London, Anglija, 3. septembra. Z Dunaja poročajo preko Amsterdama, da je bil imenovan baron pl. Diller za generalnega governeja Ruske Poljske. Ruska Poljska je pod vrhovno upravo avstrijske vlade.

Izpred Dardanel.

Berlin, Nemčija, 3. septembra. Iz Sofije poročajo, da je naletela neka angleška transportna ladija pri vhodu v Dardanele na mino in potopila. Utonilo je 320 častnikov, 1250 vojakov in 300 mornarjev.

Dosedaj so našli šele 600 trupel.

Angleško poročilo.

London, Anglija, 3. septembra. Poročilo o potopu velikega transportnega parnika se tukaj niti ne potrjuje, niti ne dementira. Admiraliteta ni podala še nobene tozadevne izjave. Nekatero časopisje pravi, da se nanaša poročilo na kanadski parnik "Royal Edward", ki se je potopil že pred par tedni, in je tedaj našlo približno toliko oseb smrt v valovih. Vsem se čudno dozdeva, ker pravi sofijsko poročilo, da se je parnik potopil pred vhodom v Dardanele, dočim se je potopil "Royal Edward" v Egejskem morju.

Turki in zavezniki.

Berlin, Nemčija, 3. septembra. Na Galipolisu vlada popolen mir. Po strahovitem porazu pri Anaforti so se zavezniki nekoliko umaknili in se baje sedaj pripravljajo na nov napad. Manjši artilerijski spopadi se neprenehoma vrše. —

Pri Sed-il-Bahru se ni ničesar posebnega prigodilo.

Atensko poročilo.

Pariz, Francija, 3. septembra. Atenski dopisnik agenture "Fournier" zatrjuje, da je velika turška kolona na Galipolisu popolnoma obkoljena od zaveznikov in da ji ne preostaja drugega kakor udati se.

Slabo znamenje.

London, Anglija, 3. septembra. Neka tukajšnja brzojavna agentura je dobila iz Aten poročilo, da so Turki odprli zatvornice in napolnili skoraj ves Čataldža okraj z vodo. Iz tega je razvidno, da je vojna med Bolgarsko in Turško neizogibna.

Ustaja na Ceylonu.

Berlin, Nemčija, 3. septembra. Londonsko časopisje naznanja, da so v Kalkuti obglavili šest ustašev. Ko je dospela ta novica v Ceylon, je začelo prebivalstvo demonstrirati. Če bi pravočasno ne posredovalo vojaštvo, bi prišlo do resnih spopadov.

Odlikovanje.

Berlin, Nemčija, 3. septembra. Cesar Viljem je podelil feldmaršalu Mackensenu, zmagovalcu na vzhodni fronti, red črnega orla. To je najvišje odlikovanje, ki ga more podeliti nemški cesar kot pruski kralj.

Vojaki umirajo, generali se zabavajo.

Berlin, Nemčija, 3. septembra. Kljub temu, da vlada na vzhodnem bojišču kritičen položaj, si je vseeno vzel general Hindenburg nekaj dni čas, ki jih je posvetil svojemu najljubšemu športu, lovu na jelene. V ponedeljek je dospel v Schippenbeil, Vzhodna Prusija, in dva dni lovil v tamošnji okolici. Spremljal ga je knez Schlobitten, grof Doenhof in grofica Eulenburg. Ustrelil je dva jelena.

Šolstvo v Varšavi.

Berlin, Nemčija, 3. septembra. Meščanski odbor pod pokroviteljstvom nemške vlade je določil, da morajo vsi otroci od šestega leta naprej obiskovati šolo. To je čisto po vzorcu avstrijske in nemške vlade. Oni stariši, ki ne bodo hoteli pošiljati svojih otrok v šolo, bodo kaznovani.

K umoru dr. Mohra.

Mrs. Mohr trdi, da so črnci lažnjivci. — Sama je vodila priprave za pogreb soproga

Providence, R. I., 3. septembra. — Mrs. Elisabeth T. Mohr, ki je bila včeraj izpuščena na prosto proti varščini $10,000, je prisostvovala danes pogrebu svojega soproga, dr. C. Franklin Mohra, kojega umor je baje sama započela.

Odredila je sama vse potrebno glede pogreba ter kazala od torka zvečer, ko je bil njen mož obstreljen ter ranjena njegova spremljevalka, ravnodušnost in mir, ki je vsakega presenetil. Potom svojih zagovornikov je ponovila izjavo, da so navedbe treh črncev, ki so pod ključem radi dejanskega umora, gola laž in izmišljotina.

— Jaz sem popolnoma nedolžna pri tej strašni aferi, — je rekla. — Nemogoče bi mi bilo storiti kaj takega radi otrok, katere tako ljubim. Navedbe treh črncev so smešne ter je brez vsakega dvoma, da je pravilna njih prva izjava, da gre za roparski umor.

Svak obstreljene Miss Burger, Geo. Rooke, je izročil policiji pismo, — ki vsebuje nevarne grožnje napram tej deklici. — Mrs. Mohr je priznala, da je pisala dotično pismo, a le z namenom, da raztrga razmerje med Miss Burger in njenin možem, katero je pretilo razdejati njen dom.

Že tretji morski volk.

Na Coney Island so ujeli včeraj že tretjega morskega volka. Bil je 14 čevljev dolg ter je tehtal preko 300 funtov.

Radi postavnega praznika LABOR DAY — Dan dela — izide prihodnja številka našega lista v torek, dne 7. septembra.

Ured. "Glas Naroda".

Z zapadnih bojišč.

Francozi so vprizorili naskoke z ročnimi granatami, a se je vse te naskoke odbilo.

Berlin, Nemčija, 3. septembra. Glasom danes izdanega uradnega poročila se je odbilo naskoke Francozov v bližini Souchez, katere se je vprizorilo z ročnimi granatami. V Flandriji in v Champagne so Nemci uspešno eksplodirali mine.

Pariz, Francija, 3. septembra. V današnjem poročilu francoskega armadnega vodstva se glasi, da je bilo zaznamovati precejšno aktivnost artilerije na celi fronti. Mornariško ministrstvo poroča, da so vrgli pretekli teden francoski letalci 300 štiripalčnih bomb na nemške mornariške naprave ob belgijski obali.

V nekem oficijelnem belgijskem poročilu se glasi, da je zaznamovati v bližini Dixmude ostri artilerijski dvoboj.

9 parnikov potopljenih.

Nemški podmorski čolni so torpedirali sedem angleških in en belgijski parnik.

London, Anglija, 3. septembra. Nemški podmorski čolni so potopili belgijski parnik "Roumanie" in angleški parnik "Whitefield". Danes dospela poročila pravijo, da so se posadke varno izkrcale na bregu.

"Roumanie" je vseboval 2593 ton.

Berlin, Nemčija, 3. septembra. Glasom oficijelnih poročil, katera je objavila prekmorska agentura, so nemški podmorski čolni potopili v zadnjih dnevih sledeče angleške parnike: "Parao", "Trafalgar", "Shrikby", "Glenby", "Queen" in neki ribiški parnik.

"Kölnische Zeitung" zatrjuje danes v nekem uvodnem članku, da je izgubila Anglija vsak dvajseti parnik, vsebujoč nad 100 ton, odkar se je pričelo od strani Nemčije z vojevanjem s podmorskimi čolni.

Queenstown, Anglija, 3. sept.— Neki nemški podmorski čoln je obstreljeval danes angleško barko "William T. Lewis". Posadka se je rešila ter se je pozneje videlo barko, kako je gnala po valovih. Vsebovala je 1996 ton. Barka je imela na krovu stavbinski les ter se je nahajala na poti iz Evereth, Wash., v Sheerness.

Admiral Tirpitz ali kancelar?

London, Anglija, 3. septembra. Poročilo, da namerava veliki admiral Tirpitz odstopiti s svojega mesta, se razlaga tukaj na ta način, da rajše opusti svojo službo kot da bi privolil v to, da odkloni odgovornost v slučaju 'Arabica'. Tukaj se splošno domneva, da se je šlo pri zadnjem obisku kancelarja, Tirpitza in Jagowa pri nemškem cesarju za to, če bo odstopil državni kancelar ali pa admiral Tirpitz. Nemški cesar se je postavil na stran državnega kancelarja Bethmann-Holwega.

Stroga nevtralnost.

Pennsylvania železnica je prepovedala svojim uslužbencem govoriti tekom službenih ur o vojni. —

Samomor posledica poneverjenja.

Pariz, Francija, 3. avgusta. — Neki vladni uradnik, ki je zapleten v najnovejša razkritja glede nepravilnosti pri dobavi vojnega materijala, je izvršil samomor. Nadaljna zaporna povelja se je izdalo proti osebam, o katerih se sumi, da so bile sovdeležene pri poneverjenju.

Posredovanje Amerike za pričetek pogajanj.

Združene države so pripravljene posredovati pri otvoritvi mirovnih pogajanj.

POGOJI INTERVENCIJE.

Zahtevajo pa, da so s tem korakom zadovoljne tudi velesile tripleentente.

Washington, D. C., 3. septembra. — Združene države vstrajajo pri preje stavljeni ponudbi, da posredujejo pri otvoritvi mirovnih pogajanj. Sklenile pa so, da ne store nobenega koraka v tej smeri, dokler niso prepričane, da je ta korak silam tripleentente prav tako ljub kot Nemčiji in Avstriji. Tozadevno informacijo se je dalo danes z avtoritativne strani in sicer v zvezi z uradno razpravo glede misije kardinala Gibbons in poslanice papeža Benedikta.

Dejstvo, da je Vatikan tesno zvezan z avstrijskim dvorom, dovoljuje domnevo, da odobravata Avstrija in Nemčija poslanico papeža, v kateri prosi sleduji naj bi se v kratkem pričelo s koraki za uvedbo miru. Zvezna vlada je na razpolago za tako postopanje, a le v slučaju, da more računati na prijazen sprejem takih korakov od strani Anglije ter velesil, ki so zvezane z njo.

Kardinal je izjavil, da se nahajajo Združene države sedaj, po končani kontroverzi z Nemčijo, v zelo ugodnem položaju ter da so najbolj poklicane storiti prvi korak k miru. Predsednik je bil istotako zelo zadovoljen radi obiska kardinala ter poslanice papeža.

Zahteve Anglije.

Iz Londona prihaja poročilo, da ni angleška vlada izpremenila svojega naziranja glede mirovnih ciljev in da je torej vsako sklepanje miru odvisno od teh ciljev. Predvsem se gre za jamstvo neodvisnosti in narodne prostosti Belgije. Nemška izjava, da hoče prostost Poljakov, Židov in ono na morju, zveni precej čudno, ko se niti z besedico ne omenja prostosti in neodvisnosti Francije in Belgije.

Nadalje se izvaja, da je vspričo stališča Nemčije napram Židom v preteklisti kaj čudno, da je postala Nemčija naenkrat zagovornica Židov. V zvezi s tem se smatra za zelo pomembno dejstvo, da služi v ruski armadi 400 tisoč Židov. V uradnih angleških krogih se povdarja, da ne pomeni prostost na morju ničesar, če ni obenem zajamčena prostost dežele.

Govori se, da bi bila Anglija eventuelno pripravljena opustiti blokado Nemčije glede živil, če bi stavile Združene države na zaveznike tozadevno prošnjo. Izjavlja se, da bi bilo merodajno pri tem izjalovljenje tega načrta.

V Rimu ne vedo ničesar.

Rim, Italija, 3. septembra. — V Vatikanu so se danes delali kot da ničesar ne vedo o obisku kardinala Gibbonsa pri predsedniku Wilsonu. Nasprotno pa se je izjavilo, da je Vatikan zelo vesel konca spora med Nemčijo in Zdr. državami, vsled česar lahko prevzamejo Združene države posredovanje za uvedbo miru.

Samomor služkinje.

Vsled pisma, katero je dobila včeraj na pošti in v katerem se ji je sporočilo, da so umrli trije njeni sorodniki na Ogrskem, je postala neka Matilda Karpus, služkinja, tako obupana, da se je vrgla pod neki vlak na Long Islandu. Bila je na mestu usmrčena in pismo z žalostno novico je ležalo poleg trupla na tračnicah.

Nakup stare bojne ladije.

Kubanska vlada bo kupila od Združenih držav staro bojno ladijo, katero namerava rabiti v šolske svrhe.

Avstrijci zavrnili naskok pri Tolminu.

Avstrijci so zavrnili oster naskok Italijanov na utrdbe pred Tolminom. — Velike izgube.

ITALIJANSKO POROČILO.

Italijani poročajo, da so zasedli Rovereto ter da so napredovali pri Gorici.

London, Anglija, 3. septembra. Dočim se poroča z Dunaja v oficijelnem poročilu glede bojev na italijanski fronti, da so se vršili manjši boji na Tirolskem in da se je odbilo oster naskok Italijanov proti mostnemu pročelju pri Tolminu, se poroča v oficijelnem poročilu iz Rima, da imajo zaznamovati Italijani važne uspehe na Tirolskem, med dolinama Piave in Dogena. Nadalje se glasi, da so zavzele italijanske čete par nadaljnih zakopov na Krasu, južno od Gorice.

V dunajskem poročilu se glasi:

— Naše čete so zavrnile oster naskok proti južnemu delu mostnega pročelja pri Tolminu. V okrožju Bovca in na nekaterih drugih točkah fronte ob obali so se vršili artilerijski dvoboji ter se je metalo bombe ter ročne granate.

— Na tirolski fronti so se vršili manjši boji pri Mandronhuette, v gorenjem delu doline Genova in južno od Mori. Na obeh točkah se je sovražnik umaknil.

V poročilu iz Rima se glasi:

— Celo vrsto operacij so vprizorile naše čete v gorenjem delu dolin Piave in Degano z namenom, da preženejo sovražnika iz važnih pozicij na vrhuncu Monte Chiadenis in Monte Avanza. Zasedli smo te pozicije na vseh vrhuncih, kljub odločnemu odporu, katerega je nudil sovražnik na nekaterih točkah.

Na kraški planoti, v okolici Monte Seibusi, se je posrečilo nekemu našemu oddelku zasesti celo vrsto zakopov sovražnika.

Izpraznjenje Rovereta?

Rim, Italija, 3. septembra. — Glasom sem dospelih neoficijelnih poročil so izpraznili Avstrijci Rovereto v južni Tirolski. Avstrijci so se baje umaknili na gore severno od mesta in včeraj zvečer so vkorakale prve italijanske čete v mesto. (To poročilo je popolnoma nepotrjeno ter najbrž tudi neresnično!)

Koncesija kapitala.

Standard Oil družba je dovolila svojim delavcem osemurno delo, uveljavljeno 15. septembra.

Standard Oil Company iz New Jersey je včeraj objavila, da bo pričenši s 15. septembrom uvedla osemurno delo. Ta nova odredba se bo tikala nekako 25,000 delavcev. Zahtevo, da se skrajša delavni čas, so dvignili delavci v različnih petrolejskih napravah že pred dolgim časom, a družba se je borila proti temu, dokler so bili Rockefeller-ji prepričani, da se lahko ustavljajo delavcem.

Izjava družbe se glasi: Soglasno s politiko te družbe, da zenači ali prekosi plačo in delavske pogoje z onimi v drugih obratih, v katerih se opravlja isto delo, se je sklenilo uvesti osemurno delo. To izpremembo se bo izvršilo, ne da bi imeli delavci pri tem kako izgubo.

Potrebno bo uvesti nekatere izpremembe v dosedanji metodi obratovanja v napravah. Osemurno delo stopi v veljavo s 15. septembrom in tozadevna obvestila se je objavilo v vseh obratih in napravah.

Kitajski delavci v Rusiji.

V rudokopih in tudi drugih industrijah v Rusiji se je z zadnjem času zaposlilo veliko število Kitajcev.

General Villa je sklenil odpotovati.

Rekel je, da mu ni toliko za lastno osebo, kakor za dobrobit dežele. Carranzov odgovor.

BANDITI.

Izpoved očividca. — Banditi so umorili dva Amerikanca. — Carranza je izpustil Francisa iz ječe.

Washington, D. C., 3. septembra. General Villa je baje sporočil Carranzi, da namerava za več let zapustiti Mehiko in se naseliti nekje v inozemstvu. To bo storil takoj, kakor hitro se bo začelo upoštevati mirovni načrt, katerega so izdelali člani panameriške komisije. Če je to resnica, se bo Carranza moral zadovoljiti s predlogi in jih sprejeti. Dosedaj še ni odgovoril na noto, ki mu jo je poslal državni department, toda odgovora se pričakuje v kratkem. Kdaj se bodo člani konference zopet sestali, še ni znano. Zaenkrat je še vse odvisno od Carranzovega odgovora.

Brownsville, Tex., 3. septembra. Stanley Dodd, katerega so mehiški banditi v tukajšnji bližini vjeli, pa se mu je pozneje posrečilo uiti, je izpovedal, da so roparji brez vsakega vzroka umorili Amerikanca Smitha in Donaldsona. Par sto ameriških vojakov zasleduje morilce, toda dosedaj se jim ni posrečilo še nikogar ujeti.

Washington, D. C., 3. septembra. Ameriški konzul Silliman je sporočil danes iz Vera Cruza, da je izpustil general Carranza na prosto angleškega časnikarskega poročevalca, Francisa, katerega je imel že več mesecev zaprtega.

Nezgoda slavnega pianista

Na obvestilo njegove žene je izdala včeraj policija generalni alarm za slavnim pianistom Leopoldom Godowsky-jem. Ker se ni že več dni vrnil na svoj dom v Avon, N. J. Moža se je videlo zadnjikrat v sredo zvečer v neki brivnici na 34. cesti in 5. Ave., kjer je izjavil, da gre domov. — Godowsky je star 46 let ter je zelo nervozen. Pri sebi je imel denar ter precijoze v vrednosti $1000. —

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljatve v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni z Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljatve ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga odtam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in ono osebo, kateri se ima izplačati.

Cene:

K.	$	K.	$
5....	.80	120....	18.60
10....	1.60	130....	20.15
15....	2.40	140....	21.70
20....	3.20	150....	23.25
25....	3.90	160....	24.80
30....	4.75	170....	26.35
35....	5.50	180....	27.90
40....	6.30	190....	29.45
45....	7.05	200....	31.00
50....	7.75	250....	38.75
55....	8.60	300....	46.50
60....	9.40	350....	54.25
65....	10.15	400....	62.00
70....	10.95	450....	69.75
75....	11.70	500....	77.50
80....	12.50	600....	93.00
85....	13.25	700....	108.50
90....	14.05	800....	124.00
100....	15.50	900....	139.50
110....	17.05	1000....	154.00

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
" pol leta	1.50
" leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
" Evropo za vse leto	4.50
" " pol leta	2.55
" " četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement of agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi **kraja** naročnikov prosimo, da se nam tudi **prejšnje bivališče** naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Koncem tedna.

"Narodni Vestnik" v Duluthu, Minn., kojega urednik je Rev. Smolej, je čutil potrebo, da se zaleti v naš list in posebno še v osebo Mr. Sakserja. Tako ostudnega napada na kakega človeka še zlepa nismo brali in raditega hočemo tudi odgovoriti nanj.

* * *

Ko so matadorji krog "Vestnika" iztuhtali, da bodo zmagali Nemci in Avstrijci, so hitro prebarvali svoj list s črno-rmeno barvo. Za urednika so pa postavili tega Rev., ki naj bi rajše ostal pri svojem poklicu kot pa politikaril ter psoval ljudi, ki mu niso nič mar.

* * *

Ta Rev. navaja "vzroke", zakaj naj bi Slovencev ne zastopali "glumači". Ti vzroki so tako prepereli in ničevi, da se človek čudi, kako jih je mogoče spraviti na papir.

* * *

Sakserju se ni treba zagovarjati, najmanj pa pred Smolejem. Najbolj smešna, a obenem zlobna pa je trditev, da je Sakser **rojen Nemec**. Sakser se je rodil v Ljubljani ter je bila njegova mati iz Št. Ruperta na Dolenjskem. Oče je bil v resnici Švicar, a narodnost se vendar določuje po materinem jeziku. Njegov brat je bil župnik na Kranjskem in boljši kot je kak "misijonar", ki je prišel pridigat v Ameriko evangelij.

* * *

"Mi nočemo, da bi avstrijske Slovence zastopal človek, ki ni bil nikdar avstrijski podanik." — Torej tako! Ali slišite, ljudje božji! — Slovenec, katerega je rodila slovenska mati, ni Slovenec, ker **ni bil nikdar avstrijski** podanik! Kdor ni avstrijski podanik ali nikoli ni bil, ta ni Slovenec! Kaj pa s tisoči Slovencev, ki so se rodili na Italijanskem, Ogrskem, v Ameriki, Rusiji in magari Kitajski? Ne, — oni niso Slovenci, dasiravno govore slovenski. Nimajo namreč avstrijskega pečata na grbi in raditega niso Slovenci! Bogme, daleč smo prišli!

* * *

Nočemo, da bi zastopal Slovence človek, ki mu je ljub in drag samo naš denar, ki pa nas drugače mrzi in sovraži (sic!) iz dna svoje duše. — Sedaj vprašamo razsodne ljudi, če to ni zlobnost? Sakserju je ljub in drag samo denar Slovencev? — Za Boga, ali je res tak zločin, imeti trgovino, pošteno trgovino notabene? Ali ni dobil vsak za svoj denar vse, kar je zahteval? Ali je bil še kdo osleparjen? Ali se je kedaj kolektalo za tiskarno, privatno tiskarno ali lovilo akcijonarje za sušična podjetja? Solidnost je, ki bode te ljudi v oči! Kje pa ima ta nesrečni božji sluga pravico trditi, da sovraži Sakser Slovence? Kdor pa pozna, se bo smejal tem budalostim.

* * *

Glede "Jugoslovanskega shoda" pa je stvar taka kot smo jo neštetokrat povdarjali v listu. Nedoslednost naj si vtaknejo vsi drugi v žep in skritizirajo najprvo same sebe.

* * *

Sakser ni bil na shodu in tudi ni govoril, dasiravno je stalo njegovo ime sprva na programu. Zastopal je stališče, da je smatrati Slovence kot enakovreden član jugoslovanske družine, ne pa privesek Srbije. Na shodu, ki je pod patronanco zastopnika katerekoli kronane evropske glave, nimamo nič iskati. Naš cilj je prosta, republikanska Slovenija v družbi enako prostih bratskih narodov.

* * *

Krona vsega pa je vprašanje, kako bosta brata Trošt obračunala s Sakserjem. V tem oziru naj se urednik "Narodnega Vestnika" obrne na imenovana gospoda, kajti s to zadevo imamo opravka le toliko, da željno pričakujemo "slovite" tožbe, katero se namerava naperiti proti nam.

* * *

"Narodni Vestnik" je prevzel ulogo nekega drugega slovenskega tednika, ki si je v polemiki s Sakserjem še vedno opekel vseh dvajset prstov.

* * *

V obče pa Rev. Smolej **mind your own business!**

Razmišljevanja.

1.

Silno klanje, ki se je začelo pred dobrim letom, še ni končano. Ljudje so pobesneli, iz krotkega človeka je postala razjarjena žival, stekel pes, ki divja in grize, kar mu pride pod zobe, dokler ga ne pogodi dobro pomerjen strel, da se zgrudi razmesarjen v jarku. Brali smo o človeku, ki je pobil s puškinim kopitom na tla dvajset ljudi, sunil še vsakega z bajonetom, da je bil sigurno mrtev in vrnil se je v svoje vrste, kjer so ga odlikovali za junaštvo z zlato kolajno. Naslikali so ga v časopis in na tisoče izvodov razdelili po svetu. Vsak naj se čudi junaku, ki je pobil dvajset nedolžnih ljudi in še povrh pa vsakega sunil z bajonetom. — Kaj so učenjaki, kaj so umetniki, slikarji, pisatelji! Ničla, v primeri s tem junakom. In še veliko večji junak je bil oni, ki se je priplazil do hiše, v kateri je bilo vse polno sovražnikov in jo zažgal. Še tri dni je dišalo okoli pogorišča po pečenem človeškem mesu. Najvišje odlikovanje so mu podelili, sedaj je pa zopet v jarku in čaka zasluženega plačila — smrtne kroglje. Pokopali ga bodo kakor junaka, ki je uničil tolikointoliko nasprotnikov, katerega je pa slednjič vendarle zadela kroglja izdajalskega sovražnika. Iz ljubezni do domovine je moral prijeti za puško, iz ljubezni do domovine je podivjal in za blagor domovine je padel.

Nešteti so taki in podobni slučaji.

Vsi se bore za domovino in za svoje vladarje. Vladarji so si v svoji pohlepnosti zaželeli zemlje. Ne, zato, da bi jo dali svojim ljudem in da bi jim olajšali življenje, ampak zategadelj, ker je ima sosed preveč in ker ji po njihovem mnenju ne zna dobro gospodariti. Sklicali so vojaštvo in mu rekli, da se mora boriti. Za kaj naj se borijo vojaki? Koga naj branijo? Mogoče sami vase, mogoče sami sebe? Ne, za domovino naj gredo v boj. Srce vsakogar je spojeno s to besedo, in če ga na zvit način prepričaš, da je tisto, kar mu je najdražje, res v nevarnosti, bo mogoče še z veseljem šel. Žrtvovanih jih je bilo prvih sto, prvih tisoč, prvih stotisoč, prvi milijon.

Pomislite, ljudje božji, milijon človeških življenj! Milijon žalujočih mater, mogoče dva milijona žalujočih otrok! Zakaj žalujejo? Zato, ker so morali njihovi sinovi oziroma očetje umreti za domovino! Zakaj nimajo ničesar, da bi si nasitili prazen želodec? Zato, ker so morali iti očetje in sinovi branit domovino. Domovino, kateri bi nikdar ne pretila nevarnost, če bi tega ne hoteli oni, ki ji po krivici vladajo.

Ako jim je res toliko za ubogo, s krvjo napojeno zemljo, če jim je toliko za ubogi izmozgani narod, zakaj se jim ni zdelo vredno žrtvovati že vsaj za vsakih stotisoč umorjenih revežev enega človeka iz vladarske hiše? To razmerje bi še nikakor ne bilo pravilno, nekako razmerje bi bilo pa vendarle. — Gospoda sedi pri mizi in dela načrte: To trdnjavo bo treba zavzeti. Petdesettisoč vojakov bo treba. Trideset tisoč jih bo prišlo v trdnjavo, dvajset tisoč naj jih umre za domovino. — Dajo povelje in zgodi se natančno tako.

Taka povelja se vrše dan za dnem, mesec za mesecem, in kakor kaže, jih še ne bo tako hitro konec.

Uboga ljudska para umira, pa sama ne ve, zakaj. Rešila bi se rada, pa se ne more. Spredaj so žrela topov, odzadaj so puške in samokresi. Če gre naprej, ga ubije človek, ki je drugače oblečen, kakor on sam, če gre nazaj, ga ubije oni, ki ima isto obleko. Kdo je potemtakem prijatelj, kdo je sovražnik? V takem slučaju morajo najbolj jekleni živci odpovedati, iz srca izgine mahoma vse, kar je bilo lepega v njem.

Ne sklicujmo se v tej sapi na domovino, ker je ta pojm veliko prevzvišen, da bi ga imenovali v isti sapi s klanjem, okrutnostmi, barbarstvom in krvjo. Nanjo se ne smemo sklicevati, kvečjem pomilujemo jo lahko.

Ne pri Slovencih, ne pri Rusih, ne pri Nemcih in vseh drugih ni junaštva in navdušenja. Del narodov je na povelje svojih gospodarjev pobesnel in izgubil razum, drugi del je sklonil glave, zastonj prosi pomoči in ne ve, kaj bi počel v silni žalosti.

Posavček.

— Slika iz življenja. —

(Nadaljevanje.)

II.

Prevoznik Jurca pod Zalogom nasproti Dovskem je uprav privezal svoj čoln k debelemu kolu ob brodu, mahnil z veslom ter se ulegel poleg svoje hišice na dolgo klop in zadremal. V tem trenutku nekdo prihiti od nasprotne strani, strese Jurco, da se zbudi. Tujec poprosi voznika, naj ga hitro prepelje, ker mora na semenj v Moravče.

Jurca malce pokašlja, odveže čoln in molče prevaža prišleca na levi breg Save. V nekoliko minutah vesla zopet nazaj. Toda veslanje se mu upira, zaspan je; ko dospe sredi reke, butne z veslom ob neko reč, a še več — prevoznik Jurca prestrašen poskoči, kajti ta reč zajoče kot dete. Brodniki so babjeverni; menil je, da je povodnji mož, ki mu dviga veslo; toda neki dober duh mu šepeče: Ne bodi babjeveren, poglej, kaj je! Z veslom ustavi plavajočo reč, potegne jo k čolnu, otroški jok pa postaja vedno glasnejši. Stegne desnico, potipa v kovčegu hladno dete, potegne je hitro s kovčegom vred iz vode in položi tik sebe na klopico.

"Prej bi se bil nadejal, da mi sulec poskoči v čoln!" de Jurca. "Kam ž njim? Otroka dam ženi, naj stori ž njim, kar hoče!" Vrlemu posavskemu brodniku zaigra srce in nehote vikne: "Pri moji veri, da Bog čuva življenje tega črvička in da me je še o pravem času vzdramil iz spanja. Otrok, bodi že fant ali punčika, iz tebe bo še kaj!"

Privesla do brega, priveže čoln in se napoti s kovčegom proti domu.

"Poglej, Liza, kaj sem ti prinesel!" kliče prevoznik Jurca svoji drugi polovici zakonski, stopivši čez prag.

"Ali mi neseš poleno?" vpraša Liza svojega moža in si mane zaspane oči.

"E, nekaj drugega!"

"Torej si ujet sulca?"

"Nekaj živega je, toda ne vem, kaj porečeš na to. Prižgi luč!"

"No, kaj pametnega, vem, da ne bode!"

Ženska radovednost jo spodbudi, da hitro prižge svetilko. Nato prevoznik odpre kovčeg in njega vsebino položi na mizo.

Ubožec, spal je trdo. Še zmenil se ni za svojo daljšo bodočnost v trenutku, ko je šlo za njegov: biti ali ne biti.

"No, to je bila prava mrha!" jame prevoznikova Liza, "da ga je vrgla v vodo."

"Da, neusmiljeno srce, kaj še, brez srca je morala biti ta ženska!" odgovori Jurca.

"Samo v srajčico ga je zavila in v ruto."

"Možno, da kaj boljšega ni imela pri rokah."

"Kaj tedaj ž njim? Povedati moram sosedinjam."

Nato izgine, a kmalu je zopet nazaj v družbi sosedinj in vaškega biriča, ki je menil, da se mora dete poslati v najdenišnico. V tem trenutku se je revček zbudil ter jel zoper to protestovati po svojem običaju — z jokom.

"Uboček je lačen!" govore sočutne žene okolu njega.

"No, lakote mu ne pustimo umreti", de neka mati, vzame dete iz kovčega, gre v stran in ga pritisne na prsi.

Ta položaj je moral prijati našemu junaku, kajti v hipu je umolknil, v dokaz, da soglaša s tem, karkoli se sklepa o njega prihodnji usodi.

III.

Ostavimo zdaj našega revčka ter pohitimo za njega nesrečno materjo. Iznebivša se zločinskim načinom svojega bremena, brzimi koraki hiti po savskem brodu in odtod dalje proti Kresnicam. Bežala je v temno noč, kar so jo nesle noge. Često se ozira plahno nazaj. Domneva si, da beži dete za njo, da vzpenja ročici proti nji, kličoče: "Mamica, zaja bežite pred menoj? Kaj sem vam storil?!" In ona je še urneje bežala. "Mamica, zakaj ste me vrgla v vodo?" In mati? Bolestno oddihuje in hiti čedalje urneje. Klatež in begum Kaju ni bežal hitreje, nego ta morilka svojega otroka. In zdi se ji, da dete kliče za njo: "Mati, počakajte me, vzemite me v naročje, mati, pritisnite me na prsi! Mati, mati, zakaj ste me zapustila? Mati, skočite za menoj v Savo, ne pustite me utoniti!" Obup je ščuval nesrečnico, da bi skočila v reko. V tem trenutku je bil nje razum vsled očitanja vesti tako utrujen, da skoro že ni vedela, kam jo neso noge.

V župnišču, nazivajmo je zasavsko, ker je stalo za Savo, imeli so psa sultana, ki je bil proti polnoči tega dne jako nemiren. Tekal je semtertja, tulil in cvilil kakor stekel. V enomer je vtikal svoj smrček pod vrata in tekal zopet na dvor k župniškim durim in praskal po njim s svojimi silnimi tlapami.

Nemirno počenjanje psa vzbudi starega duhovnika.

"Kaj pa ima danes pes?" vpraša župnik, vzdramivši se iz spanja. Vstane torej, ogrne se s plaščem in gre po prstih ven. Sultan se prekucne pred njim parkrat čez glavo, liže mu roki, a zopet teče k vratom. Župnik oprezno stopa za pozornim varuhom. Pri vratih posluša, in ker nič ne čuje, vpraša: "Kdo je tu?" In zopet vpraša močnejim glasom: "Ali je kdo tu?" Zdi se mu, da sliši hropeče oddihanje. Meneč, da bi mogel morda iskati kak siromak v pozni noči na njega pragu zavetišča, napoti duhovnika, da odmakne zapah in odpre vrata. V skoku je stal sultan tik nekega predmeta in ga marljivo ovohaval.

"Kdo je tu?" vpraša znova duhovnik in ga potiplje z roko, čuti, da leži na tleh neka ženska.

"Kdo ste? Kaj delate tu?" Mesto odgovora je čul samo hropeče dihanje. Župnik je zdaj vedel, da ima pred seboj nesrečnico. Vrne se zopet nazaj v župnišče in zbudi hlapca in deklo. Vsi gredo z lučjo na dvor, sultan pa veselo skače pred njimi. Župnik ni več povpraševal, kdo in odkod bi bila nesrečnica, temveč veli prenesti jo v sobo za tuje goste. Tu se šele zave nepoznana ženska.

Ko duhovnik vidi, kako čedno je oblečena, uveri se, da nima pred seboj kake vlačuge. Položejo jo na postelj. Marta, dekla in gospodinja župnikova, obljubi, da ostane ponoči pri bolnici. Pozvani zdravnik v jutro je zasledil vnetje pljuč. Takoj nato gre župnik k bolnici, da ji nudi dušno pomoč. Dolgo je sedel ž njo v zaprti sobi. Ko jo dušno okrepča s sv. zakramenti, naroči gospodinji, da ne sme razen nje nikdo k nji v sobo in da naj ji streže sama.

Tretji dan po teh dogodkih so vsi listi stolnega mesta raztrosili novico, da je potegnil prevoznik Jurca pod Zalogom iz vode živo dete, katero je neka krokarska mati vrgla v Savo. Nesrečnico baje zasledujejo redarstvo in orožniki, toda o nji ni ne duha ne sluha. To novico so mlekarice takaj raztrosile po vsej okolici in še dalje okolu do zadnje samotne koče.

Ker so bili v zasavskem župnišču zanesljivi posli, ni nikdo izvedel o nje tajnem prihodu. Celo zdravnik je menil, da zdravi službujočo osebo v župnišču. Še sanjalo se ni nikomur, da bi bil iskal nesrečno mater v župnišču.

Bolnica se je borila celih šest tednov s smrtjo, toda nje sveža mladost je prebila hudo bolezen. Bolnica je že smela hoditi na svež zrak. Po vasi so govorili, da je to bližnja sorodnica župnikove gospodinje, ki je prišla sem na kmete, da okreva. Samo to so opažali ljudje, da često joka.

Naposled je bolnici toliko odleglo, da je mogla opravljati lažja domača dela. Za tri mesece jo pokliče župnik v svojo sobo ter ji pravi po očetovski:

"Sedaj vam pa svetujem v božjem imenu, da poiščete otroka. Veliko krivico, katero ste mu storila, morate zopet poravnati. Znano vam je najbrže, kakšna je usoda teh nesrečnih bitij, katere izročajo najdenišnice za bedno plačo v oskrbo ubogim, često surovim, neusimljenim ljudem "na rejo". Pred svetom se dolgo ne smete glasiti kot mati, a mislite vedno na njega vzgojo. Vaša pokora i njemu v zadoščenje bodi, da nepoznana čuvate svoje dete kot angel varuh, kajti za vsak zločin se navadno mora človek pokoriti že na tem svetu, ako hoče doseči večno življenje na onem. Povedal sem vam, kaj vam je storiti. Tu imate sprva to-le denarno svoto; vrnete jo lahko in poravnate tedaj, kadar bodete mogli, ako mene ne bo več, pa našim siromakom. Molite vsak dan in priporočujte se previdnosti božji, brez katere ne pade nikomur las z glave, a zdaj, draga moja, z Bogom! Spominjajte se vedno poslednjega trenutka v življenju človeškem, vse drugo pa izročite in priporočite Vsemogočnemu..."

(Pride še.)

Ženske v moških službah.

Vojna je vzela mnogo moških in posledica tega je, da so ženske zavzele različna mesta, na katerih so bili doslej moški. Ko je pred nekaj časom na Nemškem postala ženska začasna namestnica moškega mestnega uradnika, se je vse začudilo. A zdaj se takim pojavom ne bodo več čudili. V Zvolenevski na Češkem je postala sedaj ženska občinska tajnica, torej prva uradnica v občini; nekje na Francoskem pa so, kakor smo že svoj čas javili, izvolili neko gospodično za županjo. Ženskih sprevodnic na cestnih železnicah je že vse polno. Nastavljenih je 400 na Dunaju, nad 2000 v Berlinu in v raznih drugih mestih opravljajo svoje službe jako dobro, a njih položaj je jako težaven. Moški sprevodniki so se brigali samo za svoje službe; žene so pim pripravljale hrano, skrbele za obleko in perilo in držale dom v redu, sprevodnice pa morajo poleg službe še vse to same preskrbeti.

Sodeč po poročilih listov, imajo sprevodnice najtežje stališče na Dunaju, kjer ljudje prav radi zbijajo šale in ne vedno okusne in spodobne, dočim se priznava, da se vedejo na Danskem moški jako spodobno tudi napram kondukterkam. Tudi za pismonoše so ponekod že vzeli ženske. Najprej v Zagrebu, potem pa tudi na Dunaju in na celem Nižjem Avstrijskem ter na Češkem. V Londonu imajo ženske policaje in splošno jih hvalijo, da vzdržujejo vzoren red in so jako energične. Zdaj vežbajo v raznih avstrijskih krajih ženske za gasilsko službo in to na poziv dunajske osrednje organizacije gasilskih društev. Pa tudi v tovarne, kjer so doslej porabljali samo moške, so začeli sprejemati ženske. Na Angleškem dela 30,00 žensk v tovarnah za izdelovanje orožja in 20,000 žensk v tovarnah za izdelovanje municije. V Moravskih Ostrovicah porabljajo ženske za kopanje premoga (seveda ne v rovih) in v Vitkovicah pri Pragi so v železarno, iz katere je odšlo 15 tisoč delavcev k vojakom, vzeli mnogo žensk.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da mi je umrla 27. avgusta sestra

TEREZIJA GRUM,

mati treh nedoraslih otročičev. Pred tremi meseci smo jim spremili k zadnjemu počitku preljubljenega očeta, sedaj pa še mater. Prvi otrok je star sedem let, drugi pet, tretji pa tri leta. Tempotom izrekam srčno zahvalo vsem onim, ki so obiskali pokojnico v času bolezni, in onim, ki so jo spremili k večnemu počitku. Hvala članom društva 'Edinost', št. 7, Claridge, Pa., ki se je tako polnoštevilno udeležilo pogreba. Pokojnico smo pokopali 31. avgusta. V starem kraju zapušča žalujoče stariše.

Pokojnica naj ostane vsem v dobrem spominu.

Claridge, Pa., 1. sept. 1915.

Rosie, Mary, Alojzij, otroci; **Uršula Vadlan, Katarina Lapajne**, sestri; **Jernej Rupnik**, brat.

BOL V HRBTU
in v straneh se hitro prežene z rabo
Severa's Gothard Oil
(Severovega Gothardskega Olja). Priporoča se kot krajevno zdravilo zoper
revmatizem, nevralgijo, izvinjenja, otolkljaje, otekline, otekle žleze, okorelost v sklepih, krče, bolečine in poškodbe.
Je mazilo preiskušene vrednosti.
Cena 25 in 50 centov.

g. Štefan Plačko, iz Marietta, N. Y., nam je pisal sledeče:
"Trpel sem vsled bolečin v hrbtu in straneh več nego pet let ter sem med tem časom poiskusil razna zdravila toda brez uspeha. Čital sem v Vašem Almanahu o Severovem Gothardskem Olju ter sem ga preiskusil in so mi bolečine kmalu izginile. Lahko tudi rečem, da je izborno zoper bolečine v nogah. Priporočam ga vsim, ki trpijo vsled krajevnih bolečin."

RANE,
otiske, ureze, odprte rane, tvori, bule, opekline in ožganine se hitro zacelijo, ako se nadene
SEVERA'S Healing Ointment
(Severovo Zdravilno Mazilo). Cena 25c.

Severove Pripravki so naprodaj v vseh lekarnah. Zahtevajte samo Severove. Zavrnite nadomestitve. Ako vas ne more lekarnar založiti, naročite jih od nas.
W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

'KRACKERJEV' BRINJEVEC
je najstarejše in od zdravnikov priznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic $ 6.50
12 steklenic 13.00
V ZALOGI IMAMO
tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni distileriji.
Naše cene so sledeče:
Tropinjevec pér gal. $2.25, $2.50, $2.75 in $3.00
Slovovitz per gal. ..... $2.75—$3.00
Tropinjevec zaboj ..... $ 9.00
Slivovitz zaboj $13.00
"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj $11.00

Rudeča Ohio vina per gal. .... 55c., 60c., 65c.
Catawba in Delaware per gal. ..... 75c.—80c.
Za 5 in 10 gal. posodo računamo $1.00, za 25 gal. $2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo.
The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!
"IZVRSTNO!"

Tako se je še vsak izrazil kdor rabi brivski aparat, kar je pa tudi res, kajti s tem aparatom se zelo hitro in čisto obrijete in glavno je to, da se ne morete raniti.
Najbolj v rabi so aparati, kot ga vidite na sliki, stane samo $1.00 s poštnino. V lični usnjati škatlji je poleg aparata tudi sedem najfinejših klin, ki so izdelane iz najboljšega jekla.
Denar pošljite po Postal Money Orderu ali gotov denar v registriranem pismu.
Naroča se pri:
Alois Adamič & Co.,
P. O. Box 1581, New York, N. Y.
PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!
PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!
PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!

Slovenska Društva
po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti
DOBRE IN POCENI
društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno
"Clevelandska Amerika"
Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskaren v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.
CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Slovanski Svet.

Zemljepisna in statistična slika današnjega slovanstva.

Napisal prof. **Lubor Niederle.**

(Nadaljevanje)

Na vzhodni meji Srbskega je bil dolgo časa med Moravo, Timokom in Pirotom pas prehodnega značaja in je združeval čisto srbsko deželo na zahodu z Bolgari na vzhodu, pas, katerega prvotna narodnost je vedno predmet znanstvenih prepirov. Tam je bilo tudi mnogo bolgarskih emigracij. Od onega časa pa, ko so ga Srbi politično in kulturno obvladali, se ne more več oddeliti od naroda srbskega. Nekaj podobnega se začenja tudi na jugu, v onem delu turškega ozemlja, ki nosi historično ime Stare Srbije (O. Broch).

2. Narodova meja. Srbo-Hrvati prebivajo danes politično razdeljeni v celo vrsto držav. Hrvati spadajo popolnoma Avstrijsko-Ogrski državi, in to tako, da zavzemajo predvsem slovanski del Istre in Primorja, del Dalmacije in Bosne, celo Hrvaško; poleg tega prebivajo posamezno tudi na zahodnem Ogrskem in v Slavoniji. Srbi prebivajo v svojem jedru na Balkanskem polotoku v samostojnem kraljestvu Srbsem, V Bosni in Hercegovini, anektirani od Avstrije in v delu Dalmacije, v samostojni kraljevini Črni Gori, v severnih delih turških vilajetov skadrskega in skopljanskega, na severu v Slavoniji in v velikih otokih tudi na južnem Ogrskem.

Vsled te lege, katere meja na jugu in vzhodu je zelo malo znana in na severu prehaja v raztrgan pas otokov, se ne more tako lahko omejiti z geografično črto srbsko-hrvaško ozemlje in še teže je v njem določiti mejo, ki oddeljuje Srbe od Hrvatov. V kolikor se more to napraviti, gre meja takole:

Od rečice Dragonje in hrvaškega mesta Buzeta (ital. Pinquente), kjer se stikajo Hrvati kajkavskega in štokavskega narečja s Slovenci in Italijani skoro do samega Rovinja (Rovigno), do Vodnjana (Dignano) in do Pulja (Pola), pod katerim se na južnem kosu Istre začenja slovansko obrežje; na njem gre meja do Uleina, oziroma do izliva Bojane v Skadrsko jezero. Izvzetih je samo nekoliko večjih, glavno z Italijani naselejnih mest (Labin — Albona, Reka — Fiume, Zader — Zara). Šibenik, Trogir, Spljet so slovanski. Tudi otoki kvarnerski so slovanski, izvzemši posamezna mesta na Krku, Cresu, Pagu, Visu, Hvaru in Korčuli.

Od Uleina ali Bojane prestopi črta, ki deli Srbe od Albancev, sredino Sadrskega jezera in gre južno od meje Črne Gore črez Sutorman, Vilo, Gusinje, Plavo, v bližino Peči (Ipek), odkoder gre dalje pod Djekovico, Prizrenom do Šardagha, Črne Gore (Karadagha) in do Vranje ob r. Moravi, dasi se je, kakor smo povedali, tu v Novem Pazarskem in na Kosovem polju albanski živelj tako okrepil, da prodira v srbsko deželo na severu do črte Prepolje-Sjenica-Novi Pazar-Mitrovica. Od Vranje gre danes srbska meja do Pirota in na sever Zaječara, odkoder gre čez Homoljsko planino v smeri k Donavi. Pri dolnjem Milanovcu prestopi Donavo in vstopi pri Svinici v dolnjeogrsko nižino, kjer gre najprej poleg Donave do St. Moldave, pri kateri se obrne proti severu. Dalje pa ni mogoče določiti meje s črto, ker tu ne prebivajo več Srbi in Hrvati skupaj, ampak v vrsti velikih in manjših otokov, ki polnijo južni del krašovsko-severinske stolice, vso temeško, torontalsko, južni del Bačke, vzhod baranjske stolice, jug šomodske, zahod železne, šopronjske in mošonjske. Splošno lahko rečemo, da so na južnem Ogrskem, posebno kraji med Belo Cerkvijo (Fehertemplom)), Vršcem, Vingo, Temešvarom, Aradom, Segedinom, Subotico in Somborom silno srbski. Meja kompaktnega srbskega ozemlja, v kolikor se da označiti, gre tu od St. Moldave črez občine:

Krušica, Subotica, Izbišče, Ulma, Dolovo, Crepaja, Dobrica, Rudna, Srb, Modoš, Srb, Boka, Srb, Neuzina, Bokoš, Orlovac, Perlez, V. Bečkerek, Melenci, Čurug, Nadalj, Turja, Sv. Tomaž (Sentomaš), Osove, Despot, Sv. Ivan, Paraga, Tovarišova, Deronje, Vajska in Sonta pri Donavi.

Od tega kraja je ločena vrsta otokov, pred vsem veliki otok v torontalski stolici na vzhodu od Zente (do V. Kikinde) in nekoliko manjših v isti stolici proti jugu od Nadlaka, krašovanski otok v krašovski stolici, manjši otoki v temeški na severu Vršca in na vzhodu Temešvara, v Bački v okolici Sombora, v peški stolici (pri Donavi v okraju Raczkeve in drobci v pomaškem okraju na severu Pešte) in za Donavo v baranjski stolici otoki med Mohačem in Siklošem. Tu pa se že začenja hrvaško ozemlje in to najprej z nekolikimi otoki v nemškem in madžarskem kraju med Pečuhom (Pecz) in Mohačem. Kompkatna hrvaška dežela se začenja na jugu šomodske stolice pri Stari (Sztara) ob Dravi. Najprvo tvori pas občin pri reki do Potrne, potem je meja Drava, zopet pas občin od naselbine Bolh odo Belovara, potem Drava do Kolatskega v zaladski stolici, kjer proti severu od Mure hrvaški jezik pojema do črte Baja, Petrivente, Sv. Martin, medjimursko Središče, na kar tvori mejo Mura do Kaniže na državni meji.

Za to črto se vleče važna veriga hrvaških naselbin na severu v železni, šopronjski in mošonjski stolici med državno mejo in srednjim tokom Rabe do Litave in Donave. Te naselbina tvorijo skupaj 4 skupine: največja je na zahodu železne stolice, dve sta v šopronjski (ena na jugu, druga na zahodu Nežiderskega jezera); četrta je raztrgana na severu Mošonja pri Litavi in Donavi. Da, hrvaške kolonije so prestopile tu tudi Litavo in Donavo in prodrle deloma v okolico Požuna (Hrv. Grob, Djevin, Šenkvice), deloma k dolnji Moravi in Dyji, kjer so se deloma poslovačile (v okolici Valčic, deloma se ohranile pri Mikulovu, Frelešdorf, Dobropolje, Gutfjeld, Nova Prerava. Skupaj jih je bilo tu leta 1900 naštetih 1566; **pripeljal jih** je sem leta 1584. general baron Krištof Teufenbach.

Daljša hrvaška meja prestopi Medjimurje in gre poleg deželne meje mimo Čestjanca, Strigove, Mihaljevca, na kar na severu Varaždina prestopi Dravo in gre dalje ob meji Kranjske vojvodine in ob toku Sotle in Kolpe za mejo Istre, kjer se od kranjske meje nekoliko odalji proti jugu in gre mimo Podgrada (Castelnuovo), Sočerge, Rakitoviča do pomešanega ozemlja ob reki Dragonji, od koder smo prišli.

Razen tega kompaktnega ozemlja se srečujemo s srbskimi in hrvaškimi kolonijami še drugod. Predvsem in gotovo so mnoge srbske naselbine v albanskem ozemlju (Stara Srbija se v zadnjem času precej srbizira), srbske naselbine so tudi v Macedoniji, dasi ne moremo vsled zelo spornih vesti (in tudi vsled kratkega spisa) podati v celoti natančnejših podatkov. Srbi prebivajo tu na Tetovskem, Kumanovskem, Skopeljskem. Dalje so v Evropi, izven Srbije in Hrvatske, v glavnih mestih še zanimive srbohrvaške naselbine v Italiji, na Ruskem in izven Evrope posebno številne kolonije v Ameriki.

V Italijo je prišlo po turških napadih nekoliko kolonij iz Dalmacije v Videm, kjer so se pomešali s Slovenci in v Abruške gore; tu so se ohranili do danes v kraju Molise in v prov. Campobasso v 3 selih: Acuqa viva colla Croce, St. Felice Slavo, Monte Mitro. — Skupaj jih je približno 5000.

Na Rusko je odšla leta 1750—52. cela množica Srbov, ki niso bili zadovoljni z obljubami in ravnanjem dunajske vlade. Ti Srbi so se naselili deloma v severnem delu herzonske gubernije v jelisavetgraškem in aleksandrovskem okraju; mesto Jelisavetgrad je bilo njih prvo utrjeno središče. Drugi del se je razprostiral na severovzhodu jekaterinoslavske gubernije med rekami Severnim Doncem, Bahmutom in Luganjo. Danes so se v obeh krajih porusili in v ruski statistiki jih ni več.

V Ameriko se izseljuje v zadnjem času mnogo Hrvatov iz Avstro-Ogrske (ameriška statistika združuje Hrvate in Slovence v eno, n. r. leta 1905 se jih je priselilo 35,000), manj Srbov. Naseljujejo se glavno v raznih mestih severnih Združenih Držav. Razen v Ameriko se izseljujejo tudi v Afriko in v Avstralijo. Posebno zanimive so kolonije smolokopov v Novi Zelandiji v okolici Aucklanda, ki so nastale v 80. letih minulega stoletja.

Ing. Drag. Gustinčič:

V Belgradu.

(Nadaljevanje.)

Polkovniku Vukasoviću se je zaletela poslednja beseda. Malo prestane, kakor da je požrl težko slino, zamahne z roko in se obrne proti meni. Žolta, slaba svetloba mu je padala po prijaznim rujavem licu in krasni beli bradi.

— Ali to še ni vse, prijatelj moj dragi, — nadaljuje. — Pomislite na brate Hrvate! Kaj poreko oni? Vprašanje daleč in tako enostavno, kakor si ga vi mladi zamišljate. Tu so stare tradicije, tu je različna kultura in kar je za nas najstrašneje — to je hrvatsko plemstvo. Evo, vi ste sedaj prepotovali in upoznali Srbijo. — Poznate dobro Hrvatsko. Ali ste videli razliko? V Srbiji se je vse rodilo iz opank. Naši generali so v svojih mladostnih letih pasli ovce in krave in danes ustvarjajo čudeže, katerim se čudi ves široki svet. Vi boste govorili ž njimi, ne, to boste gledali, kako se občuje s temi slavnimi generali!

Gosopd polkovnik se je malo popravil na trdi klopi in nadaljeval z žarečim licem:

— Ali ste govorili z našim kmetom? Bogme on ni velik poljedelec, to ste videli, ali čuli ste, kako vam on rezonira in razume našo politiko. Ali mislite, da bi bili mogli mi inače tako strašno pobiti Avstrijo, da ni naš srbski kmet taka prvina in tako previden človek? Ali on se tudi zaveda svoje veljave. Nič suženjskega, nič devotnega ni v njem. On vas spoštuje, ker ste gospod, ali v isti dobi zahteva od vas, da ga tudi vi spoštujete, ker je on kmet. On se vam približa kot popolnoma praven državljan in vam proži desnico. Bog varuj, da mu je prijateljski ne stisnete. Ej, vidite, takega kmeta nimamo ne Slovenci, ne Hrvati. Naš kmet je še vedno suženj. V novejšem času je sicer nekoliko boljše pri nas, a pri Hrvatih je ostalo vse pri starem. In te se ne da premeniti čez noč, to je sila naše odgoje. Srbski "opanek" se je sam osvobodil in pomagal drugim do svobode.

Vukasović je govoril vedno z večjim zanosom in jaz sem vedno z večjim užitkom poslušal njegov lep in živ monolog.

— Nu, vidite, tako je, rojak moj dragi, — je nadaljeval gospod polkovnik s premenjenim glasom — nu, vidite, pa sedaj vam pride kako nezrelo "frankovče", pa nam očita "opančarstvo." Pa vaša kultura diši po opanku, pa vaša inteligenca je vsa izlezla iz opankov itd. Ali vidite plitkost odgoje? Ali veste, od kod ta upliv?

Vlak je začel voziti nekoliko hitreje in polkovnik Vukasović je pospešil svoje pripovedovanje, kakor bi hotel obdržati ritem, ki mu ga je dajal enakomerno udarjajoči voz:

— In kaj je lepšega, recite mi, dragi inženjer, kakor to prirodno bratstvo. Ali se spominjate kak socijalni prepad zija med avstrijskim oficirjem in navadnim prostakom? Kakor da bi ga v tla ukopal mora stati revež pred njim v trdi pozorni pozi in bog ne daj, da bi sedel k isti mizi, kjer obeduje gospod poročnik. Ali ste videli kako vežbamo mi z našimi vojaki na naših vojaških vežbališčih? Tudi mi imamo strogo komando, tudi pri nas je 'pozor!', "levo glej!", "desno kren!", "u red!" in tako dalje. Ko je odmor, ko je vežbe konec, je vojak svoboden državljan in prime ga oficir za roko, harmonika zasvira, pa hajd v kolo! In zlasti naši mladi častniki razumejo v tem oziru prav posebno svojo nalogo. V gostilni pogleda oficir, kje sedi največ njegovih vojakov, in kjer jih je največ, tja prisede. Narod mora profitirati od svoje inteligence. Tako — in ste videli, kaj premore tako izvežbana vojska? —

Polkovnik je zamahnil z roko, kakor da bi bil hotel odpoditi neprijetno misel in je uzdahnil:

— Težko bo, težbo, dragi moj, vidite, mi se premalo poznamo! Stoletne tradicije in Hrvati in Slovenci imate preveč take gospode — golazen je to, ne gospoda! — ki je sanjala samo o zlatih križcih in slavnemu "pl." pred svojim istotako opančarskim imenom, a v Srbiji nimamo niti zlatih križcev niti plemenitih redov!

Lokomotiva je hreščeče zapiskala, za par minut so začeli vdarjati vagoni drug ob drugega in stali smo na večji postaji. Skozi okno nama je začel sijati beli dan. Meni so se začele poditi prijetne misli po utrujenih možganih in strašno mi je bilo neprijetno, da nisem našel pravega odgovora na vse te lepe misli in besede polkovnika Vukasovića. Ta trdna, skoro nepokolebljiva skepsa me je dražila in skoro sem postal nestrpen na svojem trdem ležišču. Lepo jutro mi je bilo baš dobro došlo. Vzravnal sem se s svojega trdega ležišča in za mano vstane tudi Vukasović:

— Hajd, da se nekoliko prošetava!

* * *

Vlak je stal v postaji nad pol ure. Poživljajoča kopelj v čistem jutranjem vzduhu se nama je prav prilegla in vsedla sva dobro okrepljena zopet na svoja stara mesta. Ali dobra volja minule noči se ni hotela povrniti. Prekrasne pejsažne slike v sočnem, majskem zelenju najbogatejše zemlje, kar sem jih do sedaj videl, so mnogo bavile moje oko in gospod Vukasović se je iskreno trudil, da mi pojasni nastopanje in odstopanje avstrijske vojske po brdih, ki so se polagoma pojavljala ob našem potu, ali meni so vedno silile neke temne misli v neodpočite možgane. Čim bolj sem jih odganjal, tem bolj in bolj so se mi urivale in mi naletavale kakor sitne muhe. Nu konečno je vendar-le zmagala divna krajina široke Morave ki se je razlivala v široki poplavi po najlepših in najbogatejših poljih in travnikih.

Z gospodom polkovnikom sva se pogovorila o škodi, ki jo dela široko jezero deroče vode, o poljedelstvu v Srbiji, o skoro neizerpljivem bogastvu te zemlje in tako so nama leno minevale dolge ure do skrajnosti dosadne in počasne vožnje.

— Veste, — se zopet razgovori polkovnik Vukasović, — pred nekaj leti je bil moj pokojni oče pri meni tu v Srbiji. Takrat sem bil komandant polka v neki mali garniziji na deželi. Moj oče, priden vipavski kmet, je ustal vsako jutro čim se je storil dan, pa je šel na polje. Včasih se je povrnil še-le k poldnevu in potem mi je pripovedoval o svojih opazovanjih. Refren vseh njegovih pripovedovanj se je vedno glasil: — Ah, Janko, kaj bi napravili iz te zemlje, če bi jo obdelovale naše roke. Tu jim rodi vse brez muke, vse brez dela, skoro po sili. Da obdelujemo mi našo zemljo tako površno, bi nam komaj plevel rodila. Tu je bogastvo, ali treba znanja. Tupatam sem si mislil: Ali ne bi bilo pametno, da preselimo naše Rezijane iz Italije sem doli?

Oprijel sem se bil te misli prav iskreno in pisal takoj nekemu slovenskemu duhovniku v Laški Videm. Ali veste, da nisem dobil niti odgovora?!

Jaz sem mu se nekoliko sarkastično nasmejal pa pripomnil:

— Ta je bil menda mojih misli!

— Kaj, tudi Vi bi bili proti taki človekoljubni akciji?

— Naravno! — se odrežem na kratko.

— E, potem Vas pa ne razumem in Vam moram samo reči, da ne ljubite svojega naroda.

— Mogoče pa ravno zato.

— Da čujem!

— Prosim. Predvsem je napačno mnenje, da bi naš kmet znatno več pridelal na tej zemlji, kakor srbski. Srbski kmet dela kolikor mu narekuje materijalna potreba in tako bi delal tudi naš. Zmožnosti našega kmeta na tej zemlji bi v isti meri pale, kakor so srbskega kmeta niso razvile. Ambicija dela se more razviti samo z inteligenco in samo ambicija je zmožna ustvarjati preko normanih potreb. Dober pripomoček je tudi dobro razvit trg za odlaganje pridelkov. Tudi tega še ni moglo biti do sedaj v Srbiji. Za vse to je treba najprej šole ter ekonomske in tržne neodvisnosti. Drugič pa je utopija misel na preselitev celih selišč. Ljubezen do lastnega in rojstnega gnezda ni prazna fraza. Poleg vsega tega pa bi si Slovenci in Jugoslovanstvo celo še politično škodovali.

(Nadaljuje se).

Razne zanimivosti.

Italijanski oficirji v boju z Avstrijci.

Zanimivo je, kaj pišejo italijanski oficirji s fronte. — "Corriere della Sera" priobčuje pismo nekega poročnika. Ta pripoveduje, se bojijo italijanskih šrapnelov, "strahopetne beštije", kajti že s svojim šibkim glasom izdajajo, da se bojijo itaolijanskih šrapnelov. Ti slednji namreč tako brenče, da vsakemu sovražniku takoj srce v alače pade. "Noč in dan mečemo iačnemu "Beppisu" (zmerjanje za Avstrijce, "Beppis" pomeni "Pepe") svoje goreče hlebe na glave, da beže v divjem begu iz svojih lukenj. Boj, ki ga bijemo, je res titanski boj, kati nas je 1 proti 100. Borimo se proti sovražniku, potem proti tisoč iznajdbam vojne vede in tretjič proti naravi. Nelojalni sovražnik se nič ne straši, da bi se ne poslužil pomožnih sredstev, ki mu jih nudi narava in umetnost, ta sredstva še z zvitostjo barbarstva ojačuje in poostruje. K sreči nima sovražnik tega kar imamo mi v taki meri, moraličnega poguma. Avstrijski strelci so tako strahopetni, da iz svojih varnih strelišč postreljajo naše ljudi potem pa bežijo, da se odtegnejo bajonetom naših vojakov!"

Ali je cesar udeleženec vojne.

Neka tožba proti cesarju Viljemu je sprožila vprašanje, ali je postopanje zaustavil, ker je toženi cesar na bojnem polju? Predlog, da se postopanje zaustavi, se je opiral na par. 247. nemškega civilnega pravdnega reda in na paragraf zak. od 4. avgusta 1914, ki posebno ščiti udeležence na bojnem polju pred procesi.

"Justizrat" prve instance je odredil zaustavo procesa. Tožitelj se je pritožil in "Juristische Wochenschrift" v Berlinu javlja, da je "Justizrat" druge instance razsodil, da je pritožba dopustna ter je odklonil razsodbo prve instance. V razlogih je rečeno: Cesarja je sicer po zakonu od 4. avgusta 1914 smatrati udeležencem vojne. Ali tá zakon ščiti le tiste civilne pravne spore, ki imajo redne sodnije odločati o njih. "Justizrat" pa ne spada k rednim sodnijam, marveč je posebna sodnija. Ni treba razmotrivati o tem, ali je toženca smatrati za osebo, ki je v vojni službi. Ker se toženec očividno ne peča direktno ne z vodstvom pravnega spora, ne z vsebino, ki se ima razpravljati, zaustava ni dopuščena. —

Ruski vjetniki na Hrvatskem.

Iz hrvatskih listov posnemljemo:

Na posestvih djakovaškega škofa dela 1200 ruskih vjetnikov. So sami močni in razviti ljudje plavih las. Jako so flegmatični, če tudi je večina njih bila že 5, 6 in 8 mesecev boju, ni na njih niti sledi kake nervoznosti. V jutro, ko so vstali, si umivajo roke in obraz in se brišejo z brisačami. Potem se zbirajo in molijo ter pevajo nabožne pesmi. Isto delajo po jedi in pevajo potem v skupinah otožne narodne pesmi, jako skladno in od srca. Jedo več nego naši ljudje, ali nočejo piti opojnih pijač, ker to da ni za poletje. Najraje pijejo hladen čaj. Jako težko so se privadili na kruh iz ječmenove in koruzne moke. Od teh ruskih mužikov ne slišiš nikdar osorne besede, posebno pa ne psovke. Celo zgražajo se, ako čujejo, da naši ljudje psujejo. Tudi kot vjetniki spoštujejo svoje šarže in jih ubogajo. Tako mirni so, da na 300 vjetnikov pazi samo 5 vojakov. Na delu so okorneji nego naši ljudje, ali za to delajo zanesljivo, se hitro uče in razumevajo. S štokavci se težko razumejo! čim pa si začel govoriti ž njimi kajkavski, so jako veseli, ker razumejo skoro vse. Pripovedujejo, da so dobili nalog, naj se vsikdar udajajo, čim vidijo, da se ne morejo prebiti.

Kako izgleda v Varšavi.

Nemški listi poročajo; Nemške čete sicer pri osvojitvi Varšave nikakor popolnoma prostovoljno opustili, temveč so morali biti pregnani. Za seboj so porušili vse mostove čez Visło. V mesto je najprvo vkorakala neka rezervna divizija. Na ulicah je bilo polno ljudstva. Poljaki in Židi pozdravljajo z veseljem nemške vojake. Mesto je le malo poškodovano.

Pozneje so se razvili ljuti boji z ruskimi zadnjimi stražami na desnem bregu Visle. Vzhodnje varšavske utrdbe so Rusi že lansko leto, ko so nameravali opustiti viselsko črto, demontirali, pozneje pa so jih zopet popravili. Artilerije sedaj na njih niso imeli, pač pa je bila njihova fronta z žičnimi ograjami, minami in jarki silno utrjena.

Italijanski sanitetni vojaki

ne vrše svoje dolžnosti, marveč so strahopetci, ki beže pri vsaki najmanjši nevarnosti in puste ranjene na cedilu. Neki višji italijanski štabni častnik, katerega so iz bojev za Doberdobsko planoto prenesli na avstrijsko obvezovališče, ranjenega pa prsih, rokah in vratu, je pripovedoval, da so ga njegovi sanitejci, dasi jih je klical in rotil, pustili iz zbežali ter da se ima samo avstrijskim sanitejcem zahvaliti, da je rešen. Držanje naših vojakov označa on na dopisnici, katero je poslal domov, z besedo: miracoloso (čudovito).

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku **Ivan Telban**, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

NAZNANILO.

Rojakom v **Kitzville, Minn.**, in okolici naznanjamo, da je

Mr. JOE ADAMICH

naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" ter izdavati pravoveljavna potrdila.

Upravništvo Glas Naroda.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M Bojtz, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Saftich.
Clinton, Ind.: Lambert Boiskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman
Woodward, Ia. in okolico: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Oglesby, Ill.: Math. Hribernik.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
Mineral, Kans.: John Stale.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne.
Mulbery, Kans. in okolica: Martin Kos.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shalta in M. F. Kobe.
Manistique, Mich. in okolica: B. Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. D. Likovič.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich in Frank Žagar.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouše, M. L. Kapsch, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek
Eveleth, Min.: Jurij Kotse.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vessel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolico: Joe Adamich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich, 3409 N. 5th Ave.
Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger in Jakob Resnik.
Barberton, O. in okolica: Alois Basant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, Ohio in okolica: John Kumse 1735 E. 33. St.
Yeungston, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa. in okolica: M. Klanich.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Kerišnik.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Dagragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolico: Josip Subor.
Export, Pa. in okolica: John Prostor.
Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr. Leben.
Farrll, Pa.: Anton Valentinčič
Greensburg Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irwin, Pa. in okolica: Frank Demšar
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Marianna, Pa: E. Gottlicher.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz, Monessen, Pa.: Math. Kikelj.
Moon Run, Pa. in okolica: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvasnik. Ignas Magister, Z. Jakše in U. R. Jakobich.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa. in okolica: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Frank Seme in Josepli Peternel.
Toele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: Louis Blasich.
Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta.
Ravensdale, Wash.: Jakob Romšak.
Davis, W. Va. in okolica: John Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenoha, Wis.: Aleksander Pezdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Frank Sepich in Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok in Louis Lončarič.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcina.
Kemmerer, Wyo.: Josip Motoh.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KOSTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na **glavnega tajnika** Jednote, vse pritožbe pa na **predsednika** porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNANJE!

Vse proteste, incijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

Slika iz vojne.

STANJA.

Pripovedka, češki spisal Bohumil Brodsky.

Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje).

Med tem je jezdil Sava nazaj. Vede, da je poročnik na varnem, se je tem bolj bal za Stanjo. Oni strel, ki ga je začul na začetku poti, ga je prestrašil. Slutil je, da je Peter Semenovič prežal na poročnika ter da bržkone ni bil sam. Ali je zbežala Stanja; so jo li premagali in odvlekli? Kakor hitro so zapazili, da je poročnik zbežal, so se prepričali, da sta mu on in Stanja pomagala k begu. Proglase ga za izdajlca in vsi gorjanci pridrve, maščevat se za to izdajalstvo.

Dasi je bil konj že utrujen, ga je priganjal vendar Sava neprestano k diru. Ni jezdil v Krstac, marveč po nasprotnem ovinku skušal dospeti k svoji koči. Prepričati se hoče, kaj delata Marica in Stanja, ter napotiti se ž njima v Ostrog.

Bil je že dan, ko se konj ni dal več spraviti naprej. Skoči torej z njega in, prepustivši ga osodi, dirja po gorski stezici h hiši. Čez jedno uro opazi poznan grič. Zdirja po brdu ter obstane.

Zavihti z rokami in po zarjavelih licih mu priteko solze. Namesto koče je zapazil pogorišče. Golo, odrto in zakajeno zidovje, a okrog njega mrtvo, tiho Tako so se torej maščevali nad njim! Zakolne med zobmi, pogrozi s pestjo proti Krstacu ter s pobešeno glavo in omahujočimi koraki odide po griču proti Ostrogu iskat Marico in Stanjo. Bal se je iti čez dolino, kajti spodaj je prebival Bogdan Popovič, ki je gotovo pomagal Semenoviču dovršiti zločin.

Drugekrati je v kratkem času dospel v Ostrog, danes je potreboval tjekaj skoro ves dopoldan. Neprestano ga je obletovala grozna slutnja in pričakoval je, da požig koče ni bilo še jedino maščevanje zločincev. Najde-li obe ženski Ali sta zdravi?

Pred vasjo je srečal brata Mihaela Jurača. Držal se je kislo ter ga niti ni pozdravil.

— Kaj si storil, Sava? — ga vpraša neuljudno. — Vsa Črna Gora kaže na-me, češ, da sem brat izdajalca in da sem ti pomagal. Kar zasramujejo me in pop noče niti Marice po kristjanski pokopati.

— Katere Marice? — vpraša Sava ter se vstavi in z izbuljenimi očmi pogleda brata.

— Vidiš, kakšen mož si, — kara ga strogo Mihael. — Niti tega ne veš, da imaš ženo ubito. Umrla je brez duhovnika kakor divja zver v skalovju. Poglej, pa jo vidiš. Ne spoznaš ji lica, tako je razbita. Stanja pa, kakor brez pameti joka in kriči. Žena me že od jutra ošteva za to, da sem ju vzel pod streho.

— Marica ubita. Povej mi, kdo je to storil. Ubijem ga, kakor steklega psa. Mihael, slab brat si. Bog ti to odpusti. Revež sem in za to me smeš zasmehovati. Obljubujem pri sveti Trojici, da se sam maščujem!

— Pojdi, le pojdi, da naju ljudje ne zagledajo, — ga je silil brat, boje se, da bi ju ljudje ne videli skupaj.

Na to gresta v Mihaelovo kočo. Sava je takoj v veži začul Stanjin jok in srce se mu je bolestno stisnilo. Vstopi ter obstane. Na postelji je ležala Marica. Lice je imela razbito in poleg nje je Stanja ihtela in tarnala, da se ti je srce krčilo. Tresel se je na vsem telesu, ko je zapazil svojo ženo, svojo Marico, vso razbito z zasenelim licem in brezbarvnimi ustnicami. Sedaj je tudi Stanja zapazila očeta ter ga s kričem objela okrog vratu.

— Oče, naša golobica je mrtva, — je zastokala ter poljubila Savi roko. — Ubij me, oče, meni na ljubo se je to zgodilo. Jaz sem sovražnikom zbežala, pa pozabila na mater. Preganjali so jo, ona je bežala ter v temi padla v propast. Oh čemu nisem jaz padla tjekaj! Mrtva je, naša mati, mrtva. —

Zavila je roke ter poleg postelje padla na tla. Sava je gledal mrtvo ženo ter se neprestano tresel, toda solze mu niso mogle priti iz očij. Nakrat pa se skloni k mrliču ter ga poljubi v lice.

— Čemu si me zapustila? — pravi, in solze se mu vlijejo iz očij. — čemu nisi počakala na svojega Savo? Štirideset let sva skupaj živela, čuješ, štirideset let in ti si odšla, ne da bi mi rekla z Bogom. Toda, moja Marica, Sava ima še dovolj moči, da te maščuje, predno umrje.

Dvignil se je ter prijel Stanjo za roko.

— Vstani, Stanja, ter umij mater. Pojdem k popu, da pokoplje Marico. Toda povej mi, kako je umrla. Hočem to vedeti, da se morem pobotati ž njenim morilcem.

Stanja je ihte pripovedovala, kaj se je v oni osodepolni noči zgodilo. Ko se je poslovila od Stanka, je dirjala domu. Hitela je po krajši poti. Čez malo časa je zapazila, kako se je za skalo dvignil človek, hote ji zaskočiti pot. Ni premišljevala, marveč vstrelila vanj. Padel je. Med tem je opazila, da ni bil sam. Prikazalo se je še več moških, izmed katerih je jednega spoznala. Bil je njih sosed, Bogdan Popovič. Mislila je, da jo preganjajo, — vsled tega je skočila med skale ter bežala ne proti domu, marveč k črnogorski meji. Napadniki je niso preganjali. Hotela je dospeti na pravo pot. Toda med tem je videla kako drve tolovaji h koči. V tem hipu je pozabila na mater. Ko je dospela na nasprotno stran se je skrila v gozdu ter gledala. Slišala je krič in zapazila kočo v plamenu. Ob enem pa so kričali požigalci. — Beži, zgrabite jo, naj imam vsaj ženo tega izdajalca! — Slutila je, da je to mati. Hitela ji je nasproti, toda mati je zabočila na stran proti skalam. Tolovaji so ji sledili za petami, i predno se je razprostirala tema, in predno jo je mogla Stanja opozoriti na nevarnost, se je prevrnila s skale. Tolovaji so zginili v kočo Bogdana Popoviča. Ko je pritekla Stanja, je bila mati že mrtva. Vzela jo je na roke ter odnesla v gozd. Ker pa je sama ni mogla nesti dalje, je tekla v Ostrog po strica Mihaela ter ž njim prinesla sem mrliča.

Drugo jutro je Bogdan Popovič dospel v Ostrog ter javno pripovedoval, da je Stanja vstrelila Petra Semenoviča in da je Sava izpustil cesarskega častnika. Pripovedoval je tudi druge sramotilne stvari, katere pa je Stanja zamolčala. Vsi prebivalci v Ostrogu so se sešli ter kričali na Mihaela, naj to izdajsko rodbino ne pusti pod svojo streho. Mihael je branil brata, toda ko se je tudi njegova žena pridružila k nezadovljnežem ter oštevala moža, se je skril v kočo. Zasramuje Savovo rodbino, se je tolpa razšla ter odšle tudi Bogdan Popovič, kličoč, da sam kaznuje izdajalca Savo.

* * *

Z ledenim licem in pogledom grozno se leskečim, je Sava poslušal Stanjo. Ni rekel besedice, marveč vstal je ter odšel. Šel je k popu, da pokoplje Marico. — Dolgo se je mudil pri popu, in ko se je vrnil, si je izposodil od brata orodje ter kopal grob. Kopal je, da mu je znoj tekel z čela.

Na večer odneseta z bratom mrliča na pokopališče. Prišel je popo ter urno opravil molitve. Sava in Stanja sta poslednjič poljubila mrliča in Sava ga je zagrebel. Ko se vrneta k bratu, se je jel starec opravljati na pot.

— Pripravi se, Stanja, pojdeva od tod!

Ni se protivila. Bila sta pripravljena.

— Zahvalim te, Mihael, da si pustil Marici tu ležati, — se obrne Sava pri odhodu k bratu. — Za drugo te ne morem zahvaliti, ker si se slabo potegnil za svojo kri. Toda če zopet nekdo pride, reci mu, da Sava Jurič ima čiste roke.

Priklonil se je svetim slikam ter urno odšel.

Mračilo se je, ko sta oče in hči urno zapuščala vas. Kmalu jima izgine Ostrog izpred očij. Sava obstane.

— Pojdeva v Kotor, — reče. — Znaš pot, torej pojdi sama. Ko bi te ne došel, pojdi v prvo krčmo ki jo najdeš v mestu, pa me tam počakaj. Pojdem se še pobotat z Bogdanom Popovičem. Ne boj se za-me, vrnem se zdrav, in Marica bo mirno počivala v grobu. Obljubil sem ji, da se maščujem ter moram tudi maščevati svojo čast.

— Pojdem s teboj! oče! — je prosila Stanja.

— Nikakor, pojdem sam!

Poslušna je korakala proti zapadu po črnogorskem ozemlju. Ko je izginila, vzame Sava puško z rame ter si ogleda petelina. — Bila je nabita. Že dolgo ni streljal, toda bil si je svest, da ne zgreši. Drzno je korakal k znanim skalam.

Stemnilo se je že, ko je dospel h koči Popoviča. Žena njegova je sedela pred kočo ter dojila otroka. Sava ji reče, naj pošlje moža ven.

Sirote jih ne napravim, toda zaznamujem te, ogavnež, za zmerom, je dejal, ganjen od pogleda na malo dete.

Bogdan Popovič pride iz koče. Bil je tudi oborožen. Vendar ga je osupnil pogled na Savo.

— Kaj mi hočeš — vpraša robato.

— Rad bi te nekaj vprašal, Bogdan, — reče Sava mirno ter se vzravna po koneu. — Ali se Bogdan Popovič boji starca ter ima strah, poskusiti se ž njim, kakor se spodobi možu?

— Pojdi, ne bojim se te! — odgovori ošabno Popovič. — Kar sem rekel, ti rečem v oči.

Šel je ž njim dalje v dolino. Čim bolj sta se oddaljevala, tem počasneje je korakal Bogdan.

— Stoj, kam me hočeš peljati? — je začel; in glas se mu je tresel.

— Pod skalo, kamor si pognal Marico. Danes sem jo pokopal. Bogdan Popovič, s tvojim očetom sem živel kakor brat. Ti si se zvrgel. Sklenil sem, da te ubijem, toda videl sem tvojo ženo dojiti otroka, in bilo mi je žal, napraviti ga siroto. Toda tvoja kri mora teči. Veš, da Sava nima nič drugega nego svojo čast. Ti bodi si me ubij, toda jaz tebe ne ubijem, imam zanesljivo roko. Tako, stopi pod skalo in jaz obstanem tukaj. Prekrižaj se in vstreli! Na to vstrelim jaz.

Bogdan Popovič ni odgovoril. Trepetaje se je postavil na mesto, kjer je Stanja našla svojo mater mrtvo ter, prekrižavši se, pomeril na Savo. Ta je stal raven in miren. Njegova visoka postava je bila v temi videti še večja. Bogdan je meril. Bal se je Savovega strela ter si želel, da bi prodrla krogla srce ali glavo Savovo. Toda prav vsled tega, ker je dolgo meril, se mu je tresla roka. —

— Čemu ne vstrelиš? — zakliče nanj Sava nestrpljivo. — Bojiš se? To je že navadno, da se podleži boje.

Te besede so spodbodle Bogdana. Spustil je. Strel zagromi in Savi zleti fes z glave. Sklonil se je po njem ter si ga mirno posadil na glavo.

— Rekel sem ti, da se bojiš, — je dejal mirno. — Namen si imel dober, toda meriti bi imel nekoliko nižje. Sedaj bom streljal jaz. Bogdan. Zapomni si, da si danes poslednjokrat streljal s puško. Ne umorim te, ne boj se, toda tvoja desnica nikdar več ne sme prijeti za handžar. Desnica pripada možu, toda za to je ne boš mogel več gibati.

— Odpusti mi, Sava! — zakliče nanj Popovič proseče.

Sava osupne.

— Evo junaka! Mar hočeš, da ti pljunem v lice kakor plašljivcu? —

Bogdan je molčal. Sava priloži puško k licu. Le trenutek je meril in že je zagromel strel. Nasprotnik je ležal na tleh. Sava se mu približa. Bogdan je ležal v nezavesti. Laket njegove desnice je bil zdrobljen od kroglje.

— Rekel sem ti, da si danes poslednjič streljal, — reče Sava sem sebi. — Sedaj lahko grem.

Zadel si je mirno puško na ramo ter šel počasi dalje proti Kotoru.

— — — — — — — — — — —

Stanja je čakala očeta pred Kotorom. V mesto se je obotavljala iti sama. Neprestano se je bala, da morda Save niti ne dočeka. — Če ga ubijejo, kaj naj revica sama počne na svetu? Stanko je daleč in kdo ve, če se kedj vrne. Marica je mrtva in Sava se je šel bit s človekom, ki mu ne prizanese.

Ljudje, ki so hodili mimo, so radovedno ogledovali lepo dekle, ki neprestano joče in bojazljivo gleda pred se.

Minilo je jutro in v Kotoru so že davno umolknili zvonovi, naznanjajoči poldan, toda Sava še ni prišel. Stanja se je že odločila iti očetu nasproti, kar ga zagleda. Pozabila je na svojo žalost ter se veselila, da vidi vsaj njega. Bil je zdrav, samo na fesu je bila videti luknja.

— Ubil si ga? — ga je vprašala, ko sta se srečala.

— Nisem, ima otroke. Toda le ovce bo pasel do svoje smrti, — reče Sava. — Lačna si, kakor vidim. Pojdi, v Kotoru se najeva.

Kupil je sadja in v krčmi steklenico vina. Sedeč tiho drug poleg drugega, sta pojedala sadje ter pila vino. Na to sta odšla.

— Kaj sedaj, Stanja? — reče starec. — Jesti morava, spati tudi, a prijateljev tukaj nimam. — Pojdi, poiščeva si kako podstrešje in jaz bom zahajal v pristajo. Morda tam toliko zaslužim, da bova živela, dokler se ne vrne Stanko, ako se sploh vrne, — je dodal plašno.

— Vrne se, oče, — je krepko odgovorila Stanja, braneč nenavzočega ženina. — Tudi jaz hočem delati in med tem pride Stanko.

Iskala sta, da sta našla sobico, katero sta najela. Po vsem trudu, ki sta ga doživela, sta se vlegla na preprogo na tla, ker nista imela ničesar nego obleko in zdrave roke.

Spanje ju je okrepčalo in Sava se je z veseljem odpravljal drugo jutro k pristaji iskat dela. —

Stanja je imela prvega dne ostati doma. Ni se branila, ker je hotela pisati pismo. Stanko ji je rekel, naj piše sestri, kadarkoli jo kaj doleti, ta pa bo vse to pisala njemu. Naučila se je, pisati jej. Saj je tako dobra, imenovala se je njeno sestro, in ona, Stanja, je ne prosi ničesar za-se, marveč za starega, dobrega Savo.

Kako je bila vesela, da zna pisati. Ni sicer mogla pisati hitro, vendar pa je napisala dolgo pismo....

Sava se ni vrnil s pristaje; našel je bržkone delo, torej je lahko brez vznemirjenja popisala, kaj se je vse po Stankovem odhodu zgodilo.

Ko se je starec vrnil zvečer domu, je bilo pismo že odposlano in Stanja mu je mirno pripravljala večerjo.

(Pride še.)

Za vsebino oglasov ni odgovorno uredništvo ne upravništvo

PEVSKA DRUŠTVA, PRIJATELJI SLOVENSKE NAR. PESMI: POZOR!

Izšel je tretji zvezek izbranih narodnih pesmi in prepričan sem, da ustrežem z izdajo tega zvezka vsem slovenskim pevcem in prijateljem domačega lepega petja. — 2. zvezek obsega 32 narodnih pesmi, in sicer: 20 možkih, 7 mešanih in 5 ženskih zborov. — Pesmarica 3. zvezek obsega 30 novih narodnih pesmi: 1. Adijo, pa zdrava ostani. 2. Dekle, kdo bo te be troštou? 3. Fantje se zbirajo I. 4. Fantje se zbirajo II. 5. Goreči ogenj. 6. Hladna jesena že prihaja. 7. Je pa davi slanica pala. 8. Kaj pa dekle tukaj delaš? 9. Kaj si je zmislu naš cesar, naš kralj. 10. Kedo bo listje grabu. 11. Kje je moj mili dom? 12. Le sekaj, sekaj smrečico! 13. Le semkaj k meni sedi! 14. Ljub'ca moja, oj kod si s'noč hodila? 15. Majolka bod' pozdravljena. 16. Moj očka so mi rekli. 17. Moj oče ima konjička dva. 18. Mornar: Nezvesta bodi zdrava. 19. Moj fantič je iz gornjeg kraja. 20. Ne bom se možila na vsoče gore. 21. Nocoj pa, oh nocoj. 22. Oblak' rdeči so. 23. Plenice je prala. 24. Raste mi raste travca zelena. 25. Stara mati kara me. 26. Sijaj, sijaj solnčice. 27. Takrat v starih cajtih. 28. Terezinka. 29. Trije kovači. 30. Že rožce na polju cvetejo.

Evo vam torej 62 slovenskih narodnih biserov! Da si jih lahko vsakdo naroči, posamezni pevci in pevke, društva, sem določil ceno eni pesmarici samo $1.50. Obe pesmarici skupaj $2.50. Društvom pri večjem naročilu 25% popusta. Naročilu je priložiti dotično svoto v gotovini, poštnem Money Orderu ali v znamkah. Vsako naročilo se izvrši z obratno pošto.

Razen tega je pri meni dobiti muzikalije kakršnekoli vrste, partiture ali poedini glasovi katerekoli pesmi, solo, dvospevi, fin papir za kopiranje not, kemična črnila in instrumente za orkestre, citre, violine itd. Pišite!

Ivan M. Adamič,
pevovodja slov. pevskega društva "Slavec",
1336 Lincoln Pl., Brooklyn, N. Y.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

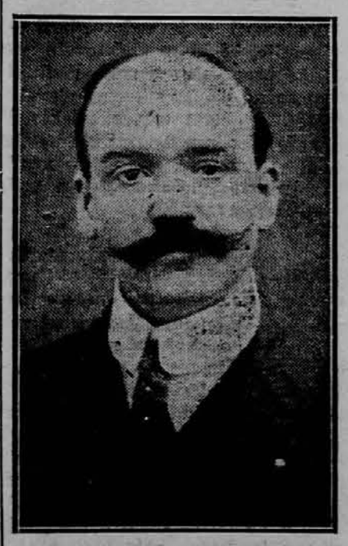

Mr. SVONKO JAKŠIĆ,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Sedaj se mudi v Pittsburgh, Pa., in okolici.

Upravništvo "Glas Naroda".

Aretacije.

Kakor poroča "Corriere della Sera", je bilo aretiranih v Montavi 10 vojaških oseb radi tatvin na škodo vojne uprave.

Burcev na svobodi.

"Corriere della Sera" javlja iz Pariza: Francoske oblasti so izpustile že dolgo zaprtega znanega ruskega revolucijonarja Burceva, in sicer na intervencijo ruske vlade same.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—.60
Evangelijska zakladnica	—.50
Gospod usliši mojo molitev z pesebno velikimi črkami	$1.00
Ključ nebeških vrat	—.50
Jezus in Marija	—.40
Marija Varhinja	—.60
Marija Kraljica	—.60
Skrbi za dušo	—.60
Vrtec nebeški	—.40

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	—.40
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Berilo tretje, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Dobra kuharica, vezano	$3.00
Domači živinozdravnik	—.50
Evangelij	—.50
Fizika 1. in 2. del	—.45
Hitri računar, vezano	—.40
Katekizem vez. veliki	—.40
Katekizem vez. mali	—.15
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del vezano	$1.20
Obča zgodovina	$4.00
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Schimpffov slovensko-nemški slovar	$1.20
Slovenski pravnik	$2.00
Slovenska Slovnica, vez.	$1.20
Slovenska pesmarica 1. in 2. zvezek po	—.60
Slovensko-angleška slovnica, vez.	$1.00
Spisovnik ljubavnih pisem	—.40
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Živrovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Baron Trenk	—.20
Belgrajski biser	—.20
Beneška vedeževalka	—.20
Bitka pri Visu	—.30
Bodi svoje sreče kovač	—.30
Boj s prirodo	—.15
Božični darovi	—.15
Burska vojska	—.25
Cerkvica na skali	—.15
Cesar Jožef II.	—.20
Ciganova osveta	—.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov	$5.00
Cvetke	—.20
Don Kižot	—.20
Dobrota in hvaležnost	—.60
Fabiola	—.35
George Stephenson, oče železnic	—.20
Grizelda	—.10
Hedvika, banditova nevesta	—.20
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izlet v Carigrad	—.20
Ivan Resnicoljub	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izidor, pobožni kmet	—.20
Jama nad Dobrušo	—.20
Jaromil	—.20
Jeruzalemski romar	—.45
Kristusovo življenje in smrt vezano	$3.00
Krištof Kolumb	—.20
Križana umilejnost	—.40
Kaj se je Makaru sanjalo?	—.50
Lažnjivi Kljukec	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Maksimilijan I.	—.20
Marija, hči polkova	—.20
Mati, socijalen roman	$1.00
Malomestne tradicije	—.25
Miklova Zala	—.35
Mirko Poštenjakovič	—.20
Na divjem zapadu, vez.	—.60
Na jutrovem	—.35
Na krivih potih	—.30
Na različnih potih	—.20
Narodne pripovesti, 1., 2. in 3. zvezek po	—.20
Naseljenci	—.20
Na valovih južnega morja	—.15
Nezgoda na Palavanu	—.20
Nikolaj Zrinski	—.20
O jetiki	—.15
Odkritje Amerike, vez.	—.80
Prihajač	—.30
Pregovori, prilike, reki	—.25
Prst božji	—.20
Randevouz	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Senila	—.15
Simon Gregorčiča poezije	—.45
Stanley v Afriki	—.20
Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po	—.80
Sveta noč	—.20
Srečolovec	—.20
Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	$5.00
Strelec	—.20
Sanjska knjiga, velika	—.30
Štiri povesti	—.20
Tegetthof	—.25
Vojan na Balkanu, 13 zvez.	$1.85
Zlate jagode, vez.	—.30
Življenjepis Simon Gregorčiča	—.50
Življenja trnjeva pot	—.50
Za kruhom	—.20
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, krščanski deček	—.25
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
7. zv. Sultanovi sužnji	—.25
8. zv. Tri indijanske povesti	—.30
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
10. zv. Zvesti sin	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Boj in zmaga	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30
16. zv. Zlatokopi	—.30
18. zv. Preganjanje indijanskih misionarjev	—.30
19. zv. Mlada mornarja	—.30

TALIJA.

Zbirka gledaliških iger:

Brat sokol	—.25
Cigani	—.40
Pri puščavniku	—.20
Putifarka	—.20
Raztresenca	—.30
Starinarica	—.20
Županova Micka	—.30
Idealna Tašča	—.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Album mesta New Yorka krasnimi slikami, mali	—.35

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Ogrske, mali	—.10
Združenih držav, mali	—.10
veliki	—.25
vezan	—.50
Balkanskih držav	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$1.50
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.25

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

SLOVENSKA LIGA

IZVRŠEVALNI ODBOR:
Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Edward Kalish, tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

VOJAŠKE VESTI.

Odlikovanja. Cesar je podelil v Galiciji padlemu stotniku 47. pešpolka Ferdinandu Orniku vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojnim okraskom. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili: računski podčastnik 7. lovskega bataljona Nikolaj Mumič, ognjičar 23. topničarskega polka Anton Cirkva, ognjičar 9. topničarskega polka Ivan Modrič, podkovski mojster Jakob Dimec in stražmojster Josip Sancin, oba od 5. dragonskega polka, poštni poduradnik vojne pošte št. 79 Karol Lukavec in mojstra na vojaški železnici Banjaluka-Doberlin Štefan Plentaj in Mihael Robar. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: pionirji Ivan Perdevšek, Anton Serbec in Matija Kanič, vsi od 3. pionirskega bataljona; pohvalno priznanje višjega armadnega poveljstva je dobil nadlovec 2. polka cesarskih lovcev Josip Bedenk. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: čuvar štabnih strojev Luka Lipič in pred sovražnikom padla sprožilca torpedov Adolf Puš in Gustav Dobovišek; narednik 26. domobranskega pešpolka Josip Klobasa; narednik Andrej Ružič ter infanterista K. Kralj in Martin Cvetek 27. domobranskega pešpolka; padli narednik Ivan Osterc, narednik Fran Gril, četovodja Mihael Pogačnik, korporali Peter Cvirn, Anton Bohinc, Jakob Cerar, desetniki Jos. Sems, Viktor Režun in Fran Jeke, infanterista Anton Osojnik in Rudolf Gašparič, vsi od 27. domobr. pešpolka; četovodja 26. domobr. pešpolka Ivan Antolič. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: četovodja 26. domobranskega pešpolka Anton Pinič; četovodji Josip Smešnik in Ivan Kogovšek, korporali Ivan Jamnik, Josip Vaniček, Vladimir Ravnikar in Jos. Jane, infanteristi Fran Gorenc, Fran Bergine, Martin Vozelj, Leopold Batič, Ivan Komel, Jakob Gerbenc, Josip Peršič, Ivan Vertovec, Fran Strajna in Alojzij Srbčič, vsi od 27. domobranskega pešpolka; rezervni praporščak 22. topničarskega polka Jos. Dolenc, kanonir 2. domobranske havbične divizije Karol Sterle in črnovojnik pri 47. pešpolku Karol Vračko. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: stražmojster Avgust Šošterič od 5. dragonskega polka, divizijski trobentač Karol Košir in nadtopničar Jernej Ležanc od 3. gorskega topničarskega polka ter četovodji Jos. Kandolf in Josip Gregorec od 3. pionirskega bataljona.

KRANJSKO.

Padel je na severnem bojišču Fran Ogrinc, starejši sin Ivana Ogrinca, posestnika in trgovca v Grahovem pri Cerknici.

Kolera v Ljubljani. V bolnišnici za na kolero obolele je umrl od zunaj pripeljan pešec Karl Steinhorn, in sicer 26. julija; isti dan je umrl v isti bolnišnici honved Josip Hajdu, 7. avgusta pa rez. poročnik Henrik Ringswirth.

ŠTAJERSKO.

Novi kaplani. Kot kaplani so nastavljeni še sledeči semeniški duhovniki: Josip Petrovič v Šoštanju, Friderik Sternad v Šent Petru pri Radgoni in Fran Jazbinšek v Ribnici. Kaplan Fran Časl pride naj k Sv. Miklavžu pri Ormožu.

Pogrešata se. Henrik Repina iz Krčevine pri Mariboru je služil pri 13. poljski stotniji 47. pešpolka. Že od 17. avgusta 1914 ni nobenega glasu od njega. — Alojzij Jesih iz Višnje vasi, pošta Vojnik pri Celju, črnovojniški maršbataljon št. 29, 2. poljska stotnija, se je jeseni boril na srbskem bojišču. Že nad 10 mesecev ni nobenega glasu od njega.

Sv. Barbara v Halozah. Alojzija Selinšeka, učitelja pri Sv. Barbari, je zakopala italijanska granata živega. A rešili so ga in poslali v ljubljansko bolnišnico, kjer bo kmalu ozdravel.

Maribor. Cvetke-planinke z italijanskega bojišča je poslal svojim prijateljem v pozdrav Josip Holc, ki je prideljen gorskim topničarjem na fronti ob Soči.

Sv. Jurij ob Taboru. Valentin Debelak iz naše občine piše z italijanskega bojišča: Že deset dni se nahajam v ljutem artilerijskem ognju. Na tisoče granat in šrapnelov je padlo na našo stran. To je grmelo in zemlja se je tresla kot bi bil sodni dan; vendar Italijani niso prišli ne en korak naprej. Vi ne veste, kaj se to pravi v vojni biti, ko ste doma na varnem; pa tukaj v trpljenju, v pomanjkanju in v vednem strahu, tukaj je drugače. Že takoj prvi dan, ko smo prišli vsi premočeni v naše postojanke, smo prejeli ognjeni krst. Dal Bog, da bi bilo kmalu te vojne konec! Jaz sem še zdrav, hvala Bogu! Ljudje so kljub vsem neprilikam dobro razpoloženi.

Žalec. Stanje hmeljskih nasadov v Savinjski dolini je vobče dobro, ponekod celo prav dobro. Nasadi so zdravi in brez škodljivega mrčesa. Hmeljska trgatev se bo letos pričela vobče nekoliko prej kakor druga leta.

Iz Slovenskih goric nek vinogradnik poroča: Letos se je na grozdju zelo močno pojavila peronospora. Po nekaterih legah je skoro polovico grozdja črnega. Kdor je premalo poškropil, ali je vzel premajhno mero galice ali perocida, sedaj to bridko obžaluje. Mnogokje je trsno listje zdravo, a grozdje je po strupeni rosi močno napadeno. Grozdna plesnoba pa letos ni tako močno nastopila kakor druga leta. Kdor še škropi, mora grozdje močno poškropiti.

Gradec. Mestna varnostna straža je dne 2. avgusta zaprla osem uslužbencev južne železnice in jih izročila deželni sodniji. Vseh osem je osumljenih, da so iz skladišč južne železnice odnašali v velikih množinah vino.

Maribor. V zapore tukajšnjega okrajnega sodišča so zaprli 35letno trgovčevo soprogo Marijo Holzer, ki je stanovala v Kamnici. Osumljena je, da je posestnici Mariji Heger odnesla 1400 kron denarja. — V Mozartovi ulici se je pojavilo več slučajev nalezljive bolezni škrlatice; radi tega so posvarili stariše otrok, da jih po možnosti ne puščajo v omenjeno ulico.

Sv. Križ pri Mariboru. Zopet nam je strašna vojna dne 4. junija na severnem bojišču pobrala slovenskega mladeniča Janeza Sabati, štabnega narednika v 47. pešpolku. Rojen je bil l. 1886 kot sin svečinskega cerkvenega viničarja na Jedloniku Simona Sabatija. Leta 1905 se je udeležil v Burgwaldu viničarskega tečaja. Po dokončani vojaški službi, kjer je vsled pridnosti napredoval do narednika, je 1. decembra 1910 stopil k finančni straži ter služil pri oddelkih v Sevnici, Podčetrtku, Ormožu in nazadnje pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Njegov oče je zadnja svoja leta preživel pri Sv. Križu nad Mariborom, kjer je umrl dne 31. januarja 1913; Janez mu je kot dober, hvaležen otrok oskrbel dostojen pogreb. V tej vojni je bil dvakrat odlikovan, in sicer 26. marca s srebrno in 2. junija — par dni pred svojo smrtjo — pa z zlato hrabrostno svetinjo.

Svečina. S severnega bojišča je došlo uradno poročilo, da je padel, zadet od ruske krogle, mlad veleposestnik Fran Wressner. Padli je bil pošten in zelo priljubljen v celi okolici.

Kaniža pri Pesnici. Tukajšnji trgovec Reiterer že od jeseni ni dal nobenega glasu od sebe. Pred kratkim je prišlo tozadevno poročilo iz Rusije, da se nahaja Reiterer med ujetniki na Ruskem.

Št. Ilj v Slov. goricah. Dne 27. julija v Cirknici umrl posestnik Fran Žitek. Umrli je bil zvest naš pristaš. Pri vsakih volitvah ni šel samo oddati glas za našo stranko, ampak je svoje dni tudi pridno agitiral. Slovenske liste si vedno našel v njegovi hiši.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Zadnji čas skoraj ni tedna, da ne bi izvedeli za smrt tega ali onega naših mladeničev- in mož-vojakov. Ravno te dni n. pr. smo prejeli žalostno potrdilo, da je meseca majnika že padel pri Przemyslu Karol Senekovič, kmečki sin, podomače Ragužarjev blizu cerkve. Bil je priden in pošten fant, delaven in močna opora že priletnih starišev. Vedno je bil vnet in marljiv sotrudnik pri naših narodnih prireditvah in poleg tega izvrsten tamburaš. Njegova bisernica je bila njegovo veselje, ž njo si je delal zabavo in vesele ure drugim. Napravil si jo je sam. Izdelal je več tamburic tako dobro, da jih ni poznati od kupljenih. V nedeljo po sv. Treh Kraljih t. l. smo imeli zadnji skupen sestanek, poslovilen večer. Bili smo sicer veseli, a ne kakor drugekrati — neka tajna slutnja nas je morila, slutnja, da smo že pač najbrž zadnjikrat vsi skupaj tako, kakor smo bili prej tolikokrat. In res, Karola ni več. Fran Rojko nas je izmed tamburašev prvi za vselej zapustil in Karol je šel za njim. Ne bo nam več tambural; njegova bisernica je umolknila, njegovi prsti, s katerimi je tolikokrat izvabljal mile glasove, so v smrti otrpnili in on počiva v miru v tuji, sicer bratski, slovanski zemlji. Da bi počival doma, bi ti gotovo naše vrle tamburašinje z rožicami in zelenjem zasadile grob. — Pred tremi leti se je od Sv. Jurija v Slov. goricah priženil v Zagajski vrh k Črnikovim Matija Bauman. Pošten in tih značaj, pa dober in zelo skrben gospodar, si je kmalu pridobil ljubezen ter spoštovanje sosedov in župljanov. Pri Przemyslu je padel. Zapušča ženo in malega sinčka. — Dober in priden fant ter vnet sotrudnik pri naših veselicah je bil tudi Ljudevit Rajšp iz Drvanje. Tudi njega ni več. Ob Dnjestru je padel, tam sedaj počiva v s krvjo namočeni poljski zemlji. — Henrik Caf je bil komaj tri dni na italijanskem bojišču in je že moral končati svoje mlado življenje. Kos skale, razbito s šrapnelom, ga je zadel ravno v sence. — Na občinski urad v Trotkovi je poročal iz severnega bojišča vojni kurat Pinter, da je tam spremil k večnemu počitku posestnika Krambergarja. — Tako padajo naši fantje in možje drug za drugim na bojnem polju; 15 je že njih število in s strahom se vprašujemo: koliko jih še bo? Nekaj je tudi ujetih, največ pa ranjenih. Ranjen je vodja naših tamburašev Pavel Hajnžič, na legarju leži v Ljubljani bolan Josip Elbl, tudi tamburaš. Ta nesrečna vojna je zanesla že v toliko hiš žalost in tugo ter moreče skrbi, kaj pa nam še bo prinesla, pa sam Bog ve!

Sv. Ana na Krembergu. Dne 31. julija smo pokopali vdovo Terezijo Spindler iz Ledineka. Pokojna je bila vzgledna Slovenka, v hiši katere si vedno dobil slovenski časopis in kakšna knjiga. Bila je velika dobrotnica ubogim; ako sama ni imela, je vzela na posodo, da je le prošnjiku ustregla. Poslala je tudi dva sina na bojno polje; eden se nahaja sedaj v ruskem vojnem ujetništvu, mlajši pa se še vedno bori na severnem bojišču. Pa tudi dva njena zeta sta pri vojakih.

Negova. Umrla je po šestletni mučni bolezni v 44. letu svoje starosti blaga žena in posestnica Marija Geratič iz Negovskega vrha. Rajna je bila vzorna Slovenka in skrbna mati svojih otrok. V Geratičevi hiši nikoli ne manjka slovenskega lista. Zapustila je moža z dvema majhnima hčerkicama in enega sina, ki je v vojni.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Ivan Mir iz Rožičkovega vrha piše s severnega bojišča svoji sestri: Hvala Bogu, nam gre dobro; dnevi so vroči, a mi vse voljno trpimo. Vidimo že v Rusijo. Skoraj bomo trobentali o mirnem času. Topovi bodo potihnili, puške molčale. Sedaj še strašno grmijo topovi podnevu in ponoči. Zemlja se trese, ponoči se sveti vse kakor blisk, ker gorijo vasi. Mi pa kopljemo v zemlji kakor krti.

Križevci pri Ljutomeru. Bogoslovec Alojzij Sunčič je nevarno zbolel.

Ptuj. Na Spodnjem Bregu je umrla 81letna posestnica Terezija Hotko. — Na Kicarju je dne 27. julija padla 70letna viničarka Ana Zelenko tako nesrečno čez stopnice, ki vodijo na podstrešje, da je čez dve uri umrla.

Sladka gora. Iz ruskega ujetništva se je oglasil vrl fant Mihael Svetelšek. Že pol leta ni bilo nobenega glasu o njem. Dne 29. julija pa so dobili njegovi domači karto, ki jo je pisal 19. aprila. Ujet je bil 22. marca. Svetelšek piše: "Srčne pozdrave pošiljam vsem iz daljne Rusije. Sedaj smo ravno na avstrijsko-ruski meji. Bog daj skorajšnjega miru, da se še vidimo, če je volja božja. Pozdrav na vse. Vaš Mihael." Ne da se popisati veselje njegovih domačih, da se je še vendar oglasil.

Konjice. Dne 27. julija so pripeljali semkaj 170 ruskih ujetnikov, ki bodo opravljali razna dela na polju; 70 ruskih ujetnikov je ostalo v Konjicah, ostale so pa spravili v Zreče in Vitanje, kjer bodo opravljali razna poljska dela. — Tukajšnji sodni sluga Ivan Čebul je slavil dne 29. julija 40letnico službovanja kot sodnijski sluga; v Konjicah že službuje čez 25 let.

Sv. Jurij ob južni železnici. Vojaški zaslužni križec 3. vrste je dobil nadporočnik 97. pešpolka Josip Zidanšek, učitelj na kmetijski šoli v Št. Juriju; križec je okrašen z vojnim okraskom.

Celje. Naredbeni list štajerskega deželnega šolskega sveta poroča, da je Valentin Lavbič, okrajni pomožni učitelj v Celju, v bojih pri Novem mestu v Galiciji padel. — O naredniku 26. domobr. pešpolka Franu Gračnerju se je poročalo, da je ujet v Bijsku v Sibiriji. Te dni je pa došlo s severnega bojišča poročilo, da je Gračner zdrav v avstrijskem strelskem jarku. Gračner je bil med tem časom, kar so domači mislili, da je v ujetništvu, povišan v častniškega namestnika.

Ljubno v Savinjski dolini. Fr. Brglez se je oglasil svojim starišem iz ruskega ujetništva. Piše, da je za silo zdrav, dela na polju in želi, da bi bil že enkrat mir, da bi se mogel k svojcem vrniti.

Savinjska dolina. Obče obiranje hmelja se je pričelo že 9. avgusta. Obiralci se vozijo na južni železnici, in sicer od Brežic, oziroma Zagorja via Zidani most, Celje, Maribor, Marenberg na podlagi legitimacijskih listov, ki se dobe pri občinskih zastopih ali pri hmeljarskem društvu v Žalcu, s polovično karto. Žalski hmeljarji so sklenili, da bodo letos plačevali po 18 vin. od škafa in da bodo dajali obiralcem trikrat na dan toplo hrano.

PRIMORSKO.

Kako je v Solkanu. Z dne 27. julija pišejo iz Solkana: Tudi naša občina trpi. Zvonik sicer še ni prav nič poškodovan, kakor je bilo v ljubljanskem "Slovencu" pisano, trpele so pa mnoge hiše. Sovražnik, kadar ima čas, strelja na državno postajo, a ker ne zna dobro meriti, padajo krogle v bližino in seveda tudi v bližnje solkanske hiše. Tudi ljudi so italijanski šrapneli že več ubili. Dosedaj je mrtvih pet oseb. Nekemu občinskemu starešini je včeraj sovražna krogla zdrobila levo nogo in danes so mu jo odrezali. Sploh je te dni kakor bi bil sodni dan. Italijani pa ne morejo dolgo streljati, ker jih naši topovi prehudo pozdravljajo.

Iščem svojega prijatelja JAKOBA JANEŽ. Doma je iz vasi Gornike pri Čabru. Prosim ga, da se mi javi, ali če kdo rojakov ve za njegov naslov, da ga mi naznani. — Frank Žagar, Sylvan, Ala. (2-4—9)

IŠČE SE PEVOVODJA

za pevsko društvo "Ljubljanski Vrh". Vsled onemoglosti in bolezni sedanjega pevovodje se išče novega moža, ki bi prevzel vodstvo tega krepkega pevskega društva. Vsa vprašanja in ponudbe je poslati na sedanjega pevovodjo:

Michael Klopčič,
528 Davison Ave., R. F. D. 1,
(30-8, 1&4-9) Detroit, Mich.

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH
kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.
Upravništvo 'Glas Naroda'.

Iščem svaka ANTONA RUTAR, podomače Švabov iz Nove Kračine. Pred dvema letoma je bil v Tacoma, Wash., in od tam je šel nekam v Canado. Prosim, če kdo ve, kje je, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi, sporočiti mu imam nekaj važnega. — Pauline Šlosar, Box 173, East Brady, Pa.

NAZNANILO.

Rojakom v Lerain, Ohio, in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik
JOHN KUMŠE,
ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda.
S spoštovanjem
Upravništvo Glas Naroda.

NAJBOLJŠE AMERIŠKE CIGARETE
Anargyros
Izdelovatc najboljših turških in egipčanskih cigaret.

Dr. Richterjev
PAIN-EXPELLER
za revmatične bolečine, okorelost in negibčnost sklepov in mišic.
Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoje, ki niso zapečateni z Anchor varstveno znamko. —
25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York, N. Y.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

LEPA PRILIKA.

Katerega veseli **restavrant** na zelo dobrem prostoru na prvi cesti, naj se oglasi za podrobnosti. Radi bolezni sem primoran prodati.

Frank Malli,
1235 First St., La Salle, Ill.
(4-8—9)

Za slovenske grafofonske plošče, Columbia grafofone, zlatnino in srebrnino obrnite se name.
A. J. TERBOVEC,
Frontenac, Kans.
(7—11 v sob)

IŠČE SE GOSPODINJO.

Iščem žensko od 25 do 35 let staro. Vsa pojasnila se dobi, ako pišete na upravništvo tega lista pod imenom "Gospodinja".

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRIILL

Prodaja belo vino po	70c. gallon
črno vino po	50c. "
Drožnik 4 gallone za	$11.00
Brinjevec 12 steklenic za	$12.00
" 4 gallone (sodček) za	$16.00

Za obilno naročbo se priporoča
Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

PHONE 246
Zastopnik
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.
PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

$1

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Običajna zmota.

Na tisoče Amerikancev trpi na boleznih v drobu in najnavadnejša med temi je konstipacija (zaprtje) in nje komplikacije. Večina teh bolnikov dela isto napako, to je, da rabi pilule in različna odvajalna sredstva, ne da bi se kdo informiral, če so ta sredstva škodjiva ali ne. Vsako močno odvajalno sredstvo, ki oslabi telo ali ki povzroči, da se telo navadi na to sredstvo, je škodljivo. Ako trpite na konstipaciji ali kaki bolezni, ki izvira iz nje, rabite sredstvo, ki vam bo ne le prineslo olajšave, temveč bo v istem času tudi ojačilo vaše prebavne organe. Tako sredstvo **je**

TRINER-JEVO

ameriško Elixir grenko vino

Napravljeno je iz rdečega vina in zdravilnih rož, odvajalnih, toničnih in aromatičnih — ter je namenjeno za

KONSTIPACIJO,
KOMPLIKACIJE SLEDNJE,
SLABO PREBAVO,
NAPETOST,
BOLEČINE V DROBU,
ŽELODČNE BOLEZNI,
NERVOZNOST,
OSLABELOST.

Uspeh tega zdravila je zelo dober pri boleznih, povzročenih ali zvezanih s konstipacijo in slabostjo. Vsled tega naj bi se rabilo ob prvem znaku nerednosti prebavnih organov.

Cena $1.00 V lekarnah

JOS. TRINER, izdelovalec
1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Ako vas mučijo revmatične ali nevralgične bolesti, poskusite Trinerjev Liniment. Olajšal vam bo takoj bolečine. **Cena 25 in 50c; po pošti 35 in 60c.**

Manon Lescaut in Chevalier Desgrieux.

Spisal: ABBE PREVOST.

Za Glas Naroda prevel: G. P.

23 (Nadaljevanje)

— In to noč? S katerim jo nameravaš preživeti?

To bolestno vprašanje jo je spravilo v zadrego. Odgovorila je le s pretrganim: Ampak, — ampak če....

Njena bolest je vzbudila v meni sočutje. Prekinil sem pogovor, a naravnost in odkrito izjavil, da pričakujem, da mi bo sledila še isto uro.

— Prav rada, — je odgovorila, — pa ali ne odobravaš mojega načrta?

— Ali ni dosti? — sem ji odvrnil, — da odobravam vse, kar si storila dosedaj?

— Kako? — je zopet pričela. — Torej ti nočeš vzeti s seboj niti teh deset tisoč liber? Saj so vendar moje! — On mi jih je podaril.

Nasvetoval sem ji, naj pusti vse ter misli le na najin takojšni beg, kajti dasiravno je poteklo šele pol ure, odkar sem se mudil pri njej, sem se vendar bal povratka gospoda B. M.

Ona pa me je tako zelo prosila, naj jo ne pustim iti praznih rok, da sem se smatral obvezanim tudi njej nekoliko popustiti, — potem ko sem od nje že toliko dosegel.

Dočim sva bila zaposlena s pripravami, sem slišal trkati na hišna vrata. Niti trenutek nisem dvomil, da je B. M. in v svojem razburjenju sem rekel, da je po njegovem življenju, če prihaja sedaj. Moje razburjenje se ni še toliko poleglo, da bi se mogel obvladati ob pogledu na tega človeka. Marcel pa je napravil konec mojim skrbem, ko je prinesel pismo, katero je bilo oddano zame: prihajajo je od gospoda pl. T.

Prijatelj mi je sporočil, da je uporabil odsotnost gospoda B. M., ki je šel iskat denar, za to, da mi sporoči neko zabavno idejo. Bil je mnenja, da se ne morem občutnejše maščevati nad svojim tekmecem kot s tem, da zavžijem njegovo večerjo ter spim v postelji, katero je nameraval deliti z mojo ljubico. Načrt da je čisto varen, če le vem za tri ali štiri močne dečke, ki bi bili dosti pogumni in odločni, da ga ustavijo na cesti ter ga drže zaprtega do jutra. Kar se tiče njega samega, mi obljubuje, da ga bo zadržaval najmanj še eno uro.

To pismo sem pokazal Manon ter ji sporočil, kakšne zvijače sem se poslužil, da sem mogel priti do nje. Ona je občudovala mojo in iznajdljivost gospoda pl. T. Smejala sva se nekaj minut. Ko sem pa govoril o zadnjem predlogu gospoda pl. T. kot o budalosti, sem zapazil, da je našla ideja njeno popolno odobravanje. Zastonj sem povpraševal, kje naj dobim v tem trenutku tri ljudi, ki bi bili v stanu prijeti B. M. ter ga držati zaprtega do jutra. Ona pa je menila, da je treba vsaj poskusiti, ker je gospod pl. T. skrbel, da sva ostala še celo uro varna. Proti mojim drugim pomislekom pa je ugovarjala, da hočem igrati tirana ter da ji nočen napraviti nobene usluge. Njej da se načrt grozno dopade. Sedel bom pri večerji na njegovem mestu, spal v njegovi postelji ter zjutraj zletel s svojo ljubico in njegovim denarjem iz gorkega gnezda. To je najlepše maščevanje nad sinom in očetom.

Konečno sem se udal, dasiravno je moje srce čutilo vnaprej, da se bliža katastrofa. Odšel sem, da pridobim za svoj namen par gardistov, s katerimi sem se bil seznanil potom Lescauta.

Našel sem doma le enega, a ta je bil zelo podjeten človek, ki mi je takoj obljubil siguren uspeh, kakor hitro je izvedel o moji nakani. Zahteval je le deset pištol kot plačilo za tri vojake, katere je nameraval najeti.

Prosil sem ga naj hiti in po preteku pol ure je že imel svoje ljudi skupaj. Čakal sem ga v njegovem stanovanju, dokler se ni vrnil ter sem sam povedel njega in njegove spremljevalce na vogal ceste, po kateri se je moral B. M. brezpogojno vrniti k Manon. Predno sem se pa vrnil k svoji ljubici, sem jim naročil, naj lepo ravnajo z B. M., da pa naj ga drže do sedme ure zjutraj, vsled česar bom varen pred njim.

Gardist je rekel nato, da ga bo povedel v svoje stanovanje, ga prisilil, da se bo slekel ter legel v posteljo, dočim bi si on in njegovi ljudje krajšali čas z vinom in igro.

Ostal sem toliko časa pri njih, da sem zapazil gospoda B. M. na koncu ceste. Nato sem se skril v neki temni kot, da sem priča tega čudnega nastopa.

Telesni gardist je stopil proti njemu z dvignjeno pištolo ter uljudno izjavil, da se mu ni treba bati za življenje ali denarnico; če bi pa kazal najmanjši odpor ali če mu ne hotel slediti ali pa klicati na pomoč, mu bo takoj pognal kroglo skozi glavo.

B. M., ki je videl one "pomožne čete" ter se najbrž tudi bal pištole, se mu ni prav nič upiral ter odšel z njimi, krotko kot jagnje. —

Tedaj pa sem pohitel nazaj k Manon ter rekel služabnikom, da ne vzbudim pri njih nikake sumnje, da jim ni treba čakati z večerjo na gospoda, ker je zaposlen ter je pooblastil mene, da ga pri Manon opravičim ter večerjam z njo. Manon se je spretno prilagodila mojemu načrtu. Sedla sva za mizo ter se zelo dostojanstveno vedla, dokler so bili služabniki navzoči. Marcelu pa sem dal skrivoma naročilo, naj naroči izvoščeka za šesto uro zjutraj. Krog polnoči sem se navidez poslovil od Manon. S pomočjo Marcela pa sem se zopet prikradel v hišo ter se pričel pripravljati, da zavzamem v postelji mesto gospoda B. M., kot sem to že storil pri mizi. —

Medtem pa je bil zlobni duh na delu, da naju pogubi. Dočim sva se nahajala v največjem užitku, je že visel nad nama Damoklejev meč in las, na katerem je visel, se je imel raztrgati vsaki trenutek. Da pa je mogoče umeti vse posameznosti najine pogibelji, moram pojasniti njene vzroke.

Ko so telesni gardisti prijeli gospoda B. M., ga je spremljal služabnik, ki je takoj pobegnil, kakor hitro je videl nevarnost. Šel je naravnost k staremu B. M., da ga obvesti o vsem, kar se je dogodilo. —

Tako poročilo je moralo starega kar najbolj vznemiriti. Imel je le tega sina ter ga je ljubil nad vse. Sploh pa je bil za njegova leta še zelo živahnega temperamenta. Služabnik mu je moral najprvo natančno sporočiti, kako je preživel njegov sin dotično popoldne: če se je s kom prepiral, če se je morda vmešaval v tuje prepire ali če se je mudil v sumljivi hiši.

Ubogi služabnik, ki je mislil, da je življenje njegovega gospodarja v nevarnosti, je smatral vspričo takih razmer vsako obzirnost kot nepotrebno ter pojasnil staremu zelo ljubezensko zgodbo sina z Manon. Navedel je tudi stroške, katere je imel mladi B. M. vsled tega ter pojasnil, kako je preživel popoldne in večer do devete ure.

Starec je dosti izvedel, da je smatral doživljaj svojega sina za ljubezensko afero in kljub pozni uri se je takoj napotil k policijskemu predsedniku, katerega je pregovoril, da je dal takoj iskati njegovega sina. On sam je vzel s seboj par policijskih vojakov ter se podal z njimi v ulico, kjer se je napadlo njegovega sina. Pohitel je tudi na vse kraje mesta, o katerih je domneval, da bo našel kako sled o svojem sinu in konečno je poiskal tudi hišo Manon v upanju, da se je sin morda že vrnil.

Ravno sem hotel iti spat, ko je prišel. Nisem ga slišal, ko je trkal na vrata. Prišel pa je z dvema vojakoma in ko so mu služabniki sporočili, da gospoda še ni domov, je prišel na misel, da vidi njegovo ljubico ter morda dobi od nje kaka pojasnila.

Hotela sva ravno v posteljo, ko je vstopil. — Kri nama je zledenela v žilah.

— Moj Bog! — sem vskliknil proti Manon. — Stari B. M.

Hotel sem prijeti za svoj meč, a ta se je žalibog zamotal in policisti, ki so zapazili moje kretnje, so prihiteli ter mi ga odvzeli. — Ko sem stal tako v sami srajci, je bil vsak odpor nemogoč.

B. M. me je kmalu spoznal in Manon seveda še veliko lažje.

— Kaj sanjam? — je rekel, — ali v resnici vidim pred seboj gospoda Desgrieux in Manon Lescaut?

Bil sem tako izven sebe vsled jeze in srda, da mi ni bilo mogoče izustiti niti besedice.

Najrazličnejše misli so se gotovo podile po glavi starega, dokler mi ni konečno zaklical:

— Ha, nesrečnež, prepričan sem, da si ti ubil mojega sina! Ta obdolžitev me je skrajno razjarila.

— Če bi hotel ubiti kakega iz tvoje družine, stari lopov, bi moral priteti pri tebi!

— Držite ga, — je ukazal policistom, — on mi mora dati pojasnila, kaj je napravil z mojim sinom; in če tega ne stori na mestu, ga pustim jutri obesiti!

(Nadaljuje se).

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga silno vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger piše:** Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli knjo križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAJBOLJŠA

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani $1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETI, CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Utah, Colorado in New Mexico sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravništvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem,

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostilen.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT

(State Department of Labor)

BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 96 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

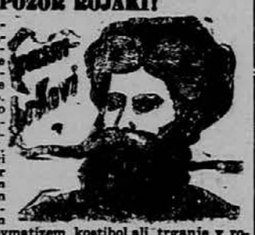

Najbolj uspešno mazilo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zrastejo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškim krasne brke in brada in nebodo odpadali in ne osiveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradovice, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

1002 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov

(IZREŽITE TA KUPON)

TEN TEN TEN TEN

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kaki naših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,

Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.

(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi seda, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj $15.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.